

แบบเรียนการเขียนภาษาไทย

บทนำ

การเขียนเป็นการสื่อความหมายที่มีวิธีการสลับซับซ้อนมากกว่าการพูด แม้มิใช่ความที่จะสื่อความหมายอย่างเดียวกัน แต่การสื่อสารด้วยวิธีเขียนไม่เหมือนการพูด สิ่งใดที่เขียนลงไปแล้วจำต้องให้อ่านเข้าใจโดยไม่มีเสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา หรือการแสดงสีหน้า ท่าทาง ประกอบอย่างภาษาพูด ฉะนั้นการเขียนจึงยากกว่าการพูด และเป็นวิธีการสื่อความหมายที่สำคัญอย่างยิ่งวิธีการหนึ่งในชีวิตประจำวัน

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาฝึกนานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกแบบ การสะกดคำให้ถูกต้อง การเรียงลำดับประโยคให้ถูกต้อง การถ่ายทอดความคิดเป็นตัวหนังสือให้อ่านเข้าใจ ตลอดจนการเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนให้สละสลวยได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

ในการที่จะศึกษาโครงสร้างของคำและประโยคในภาษาไทย ผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาเกาหลีควรจะต้องระมัดระวังและใส่ใจความสังเกตในข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยให้มากเป็นพิเศษ เพื่อจะเป็นความรู้พื้นฐานในการที่จะศึกษาโครงสร้างของคำและประโยคในภาษาไทยในบทต่อไป เพราะว่าภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด จึงย่อมมีลักษณะแตกต่างกับโครงสร้างของภาษาเกาหลี ซึ่งมีลักษณะเป็นภาษาคำติดต่อ

ลักษณะของภาษาไทยที่ควรสังเกต

1. คำในภาษาไทยโดยมากเป็นคำพยางค์เดี่ยว คำไทยแท้ (คำไทยดั้งเดิม) เริ่มจากคำมูล เช่น พ่อ แม่ เรา กิน ลาน บ้าน
2. คำในภาษาไทย เมื่อนำไปใช้ประกอบเข้าเป็นประโยคหรือข้อความ จะใช้ไต่โดยไม่ต้องเปลี่ยนรูปคำตามเพศ พจน์ และ กาล

3. คำบางคำทำหน้าที่ในประโยคได้หลายหน้าที่ ฉะนั้นการตัดสินชนิดของคำนั้น จึงมักจะขึ้นอยู่กับประโยคที่มีคำนั้น ๆ เช่น คำว่า "แก่" ในประโยคต่อไปนี้

- ก. อย่าเห็นแก่ตัว (ทำหน้าที่บุพบท)
- ข. เขาแก่มากแล้ว (ทำหน้าที่กริยา)
- ค. อย่าทำดีให้แก่นัก (ทำหน้าที่วิเศษณ์)

4. คำบางคำมีความหมายหลายความหมาย แต่ละความหมายจะแตกต่างกันโดยอาศัยคำแวดล้อม เพราะฉะนั้นการตัดสินความหมายของคำนั้นมักจะขึ้นอยู่กับประโยคที่มีคำนั้น เช่น ในประโยคตัวอย่างทั้ง 3 ประโยคข้างบนนี้ คำว่าแก่ของแต่ละประโยคมีความหมายไม่เหมือนกัน คำว่าแก่ในประโยค ก. หมายถึงกับ ในประโยค ข. หมายถึง ชรา ในประโยค ค. หมายถึง เขม

5. ภาษาไทยมีลักษณนามใช้มาก ซึ่งไม่ค่อยใช้ในภาษาเกาหลีหรือภาษาอื่นบางภาษา ตำแหน่งของลักษณนามในประโยคนั้นมักจะอยู่หลังตัวเลขบอกจำนวนหรือปริมาณ หรืออาจจะอยู่ข้างหน้าตัวเลขบอกจำนวนหรือปริมาณหนึ่ง และคำขยายทั่ว ๆ ไป เช่น

- ก. นกสองตัวอยู่บนทองฟ้า (อยู่หลัง)
- ข. พ่อชื้อหนึ่งถือส้มหนึ่งใหญ่ (อยู่หน้า)
- ค. ลูกสาวคนโตแต่งงานแล้ว (อยู่หน้า)

6. คำในภาษาเกาหลีหรือภาษาอื่นบางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะกับหน่วยเสียงสระ ส่วนคำในภาษาไทยมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เพิ่มเข้ามาอีก ทำให้ความหมายของคำต่างออกไป เช่น เสือ เสือ เสือ (สังเกตเครื่องหมาย ' ')

7. คำวิเศษณ์ในภาษาไทยส่วนมากเรียงไว้หลังคำที่มันขยาย ตรงกันข้ามกับคำวิเศษณ์ในภาษาเกาหลี เช่น สาวสวย วิ่งเร็ว คนรวย

8. การเรียงคำในประโยคมักจะเรียงตามประธาน กริยา กรรม ตามลำดับ

9. คำในภาษาไทยเขียนเรียงติดกันไปจนจบความหรือจบประโยค และเมื่อขึ้นประโยคหรือความใหม่ จึงจะเว้นวรรค

10. มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทยบ้างเท่าที่จำเป็น แต่ไม่ค่อยนิยมใช้มากนัก

11. มีการประสมคำในภาษาไทย กล่าวคือ เมื่อจะสร้างคำใหม่ นิยมใช้คำมูลพยางค์เดียวกันมาเรียงติดต่อกันทำให้เกิดคำใหม่ ซึ่งมีความหมายใหม่ คำที่สร้างขึ้นใหม่เหล่านี้เรียกว่าคำประสม เช่น น้ำตาล ไฟฟ้า พัดลม ต้นไม้ นักการเมือง ชาวเกาหลี เชื้อชวณ ร้องเพลง สก๊อต สวองาม ช่างใน ช่างนอก คี ๆ บอย ๆ ฯลฯ

12. ภาษาไทยมีระเบียบในการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล เช่น มีการใช้คำสุภาพ คำราชาศัพท์ และคำที่ใช้กับพระสงฆ์ แม้จะดูเป็นการแบ่งชั้นวรรณะอยู่บ้าง แต่ก็ยังเป็นชั้นวรรณะที่อยู่รวมกันในสังคมได้อย่างราบรื่นด้วยการมีคารวธรรมและสามัคคีธรรม

13. ภาษาไทยมีวิธีใช้ถ้อยคำและข้อความที่เปลี่ยนแปลงไปให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตัวอย่างเช่น ถ้าจะพูดว่า "บอกให้รู้" และจัดให้ผู้พูดกับผู้ฟังพูดกันในสถานการณ์ต่างกันสัก 5 กรณี ก็จะได้วิธีพูดต่างกันดังต่อไปนี้

กรณีที่ 1 แม่พูดกับลูกสาว : "แม่จะเอาให้ลูกฟัง"

กรณีที่ 2 ข้าราชการผู้น้อยกับผู้บังคับบัญชา : "กระผมจะมารายเรียน
ในทานทราบ"

กรณีที่ 3 พระภิกษุกับชาวบ้าน : "อาตมาจะชี้แจงให้โยมฟัง"

กรณีที่ 4 ผู้แทนราษฎรกับประชาชน : "ข้าพเจ้าขอแจ้งให้พี่น้อง
ทั้งหลายทราบ"

กรณีที่ 5 นักเลงโตกับลูกน้อง : "ข้าจะบอกให้เอ็งรู้ไว้"

14. ภาษาไทยมีการใช้ถ้อยคำสำนวนและภาษิตกันมาก ใครชอบใจจะหยิบยกไปอ้างไปเลยเมื่อใดก็ทำได้ทันทีอย่างสะดวก แทบว่าไม่ต้องคิดเลยก็ได้ เพราะเป็นการใช้โดยอัตโนมัติ เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย กินเหล้าเมายา ไปมาหาสู่ จุกหมายปลายทาง เก็บหอมรอมริบ ร้องรำทำเพลง ฯลฯ

นอกจากนี้แล้วยังมีลักษณะพิเศษของภาษาไทยอีกมาก แต่เท่าที่กล่าวมาข้างบนนี้ เป็นลักษณะภาษาไทยที่สำคัญและผู้เรียนควรคอยสังเกตและระมัดระวังในการศึกษาภาษาไทย ในแบบเรียนการเขียนภาษาไทยนี้ต่อไป

สำหรับแบบเรียนการเขียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นนั้น มีเนื้อหาทั้งหมด 5 บทเรียนด้วยกัน และผู้วิจัยจะเรียงลำดับเนื้อหาของแบบเรียนนี้ดังต่อไปนี้ คือ

- บทเรียนที่ 1 คำในภาษาไทย
- บทเรียนที่ 2 ภาระงานของประโยคในภาษาไทย
- บทเรียนที่ 3 แบบประโยคในภาษาไทย
- บทเรียนที่ 4 การใช้ขยายในประโยค
- บทเรียนที่ 5 การเรียงความง่าย ๆ

และผู้วิจัยจะนำเนื้อหาที่ได้กล่าวข้างบนนี้มาดำเนินการสร้างแบบเรียนการเขียนภาษาไทยขึ้น ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้ คือ

1. เขียนจุดมุ่งหมายของบทเรียน
2. อธิบายเนื้อหาในบทเรียน พร้อมด้วยตัวอย่าง
3. สร้างแบบฝึกหัดจากเนื้อหาที่อธิบายแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนที่ 1

คำในภาษาไทย

จุดมุ่งหมายของบทเรียน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. บอกองค์ประกอบของคำได้ถูกต้อง
2. บอกองค์ประกอบของพยางค์ได้ถูกต้อง
3. เมื่อพบเห็นคำใดคำหนึ่ง สามารถบอกจำนวนพยางค์ของคำนั้นได้
4. เมื่อพบคำในภาษาไทย สามารถชี้บ่งได้ว่าคำนั้นเป็นคำมูลหรือคำประสม
5. บอกได้ว่าความหมายตรงคืออะไร และความหมายแฝงคืออะไร
6. ใ้คำให้ตรงความหมายในประโยคหรือข้อความได้ถูกต้อง
7. เมื่อพบคำที่มีหลายหน่วยคำในประโยคแล้ว สามารถชี้บ่งแต่ละหน่วยคำให้ถูกต้อง
8. เรียงคำเข้าประโยคได้ถูกต้อง
9. บอกได้ว่าคำที่ทำหน้าที่ประธาน กรรม มีคำชนิดใดบ้าง
10. บอกได้ว่าคำที่ทำหน้าที่กริยามีคำชนิดใดบ้าง
11. ชี้บ่งได้ว่าคำใดเป็นบทขยายและขยายอะไรบ้าง
12. เมื่อพบประโยคที่เรียงคำผิดที่แล้ว แก้ไขเรียงคำใหม่ให้ถูกต้องได้

เนื้อหา

คำเป็นเครื่องมือของการจำ การคิด การสังเกต การพิจารณา การแสดงความคิดเห็น และการแสดงความรู้สึก ผู้ที่รู้คำในภาษามากย่อมมีความสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นโลกกว้างขวาง และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งกว่าผู้ที่รู้จักคำน้อย

การใช้คำเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่ง และความรู้ในเรื่องนี้มีส่วนช่วยให้
ผู้เรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่วยิ่งขึ้น ถ้อยคำทำให้ผู้ฟังผู้นั้นมีความรู้สึกใดต่าง ๆ กัน เช่น
อาจจะทำให้รู้สึกเฉย ๆ ก็ได้ พอใจก็ได้ รักก็ได้ หรือโกรธก็ได้ ผู้ใช้ภาษาทุกคนจึงควรระมัด
ระวังอยู่เสมอว่าคำทุก ๆ คำมีความสำคัญและมีค่า

จุดมุ่งหมายของการศึกษาเรื่องการใช้คำในภาษาไทยในชั้นต้นนี้ ก็เพื่อให้ผู้เรียน
สามารถใช้คำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในข้อความหรือประโยคในภาษาไทย และใช้คำด้วยความ
ความระมัดระวัง ด้วยเหตุนี้ ในเรื่องการใช้คำในภาษาไทยนี้ผู้วิจัยจะแยกศึกษาเนื้อหาตาม
ลำดับดังต่อไปนี้

1. คำและพยางค์
2. ความหมายของคำ
3. การใช้คำในภาษาไทย
4. การเรียงคำในประโยค

1. คำและพยางค์

1.1 คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาแล้ว มีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง
อาจจะ เป็นเสียงที่เปล่งออกมาครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้¹ เช่น

นา	เป็นคำที่มีเสียง เปล่งออกมา	1	ครั้ง
อากาศ	เป็นคำที่มีเสียง เปล่งออกมา	2	ครั้ง
นาฬิกา	เป็นคำที่มีเสียง เปล่งออกมา	3	ครั้ง
วัฒนธรรม	เป็นคำที่มีเสียง เปล่งออกมา	4	ครั้ง

¹เสี๊ยะ วิลาวรรณ, หลักและการใช้ภาษาไทย ม.ศ.1 (กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 45.

1.2 พยางค์ คือเสียงของคำที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง จะมีความหมายหรือไม่ก็ได้ คำใดที่เปล่งเสียงหนึ่งครั้ง เรียกว่าคำพยางค์เดียว ถ้าเปล่งสองครั้ง เป็นคำสองพยางค์ ถ้าเปล่งสามครั้ง ก็เป็นคำสามพยางค์ เช่น

นา	เป็นคำ	1	พยางค์
อากาศ	เป็นคำ	2	พยางค์
นาฬิกา	เป็นคำ	3	พยางค์
วัฒนธรรม	เป็นคำ	4	พยางค์

1.3 คำและพยางค์ที่เปล่งออกมานั้น มีองค์ประกอบหรือแบบสร้างอย่างน้อย 3 อย่างคือ พยัญชนะต้น สระ และเสียงวรรณยุกต์ หรืออาจจะมีมากกว่า 3 อย่างคือ อาจจะมีตัวสะกดและตัวการันต์เพิ่มเข้ามาอีกด้วย เช่น

กา	พยัญชนะต้น	คือ	ก
	สระ	คือ	อา
	เสียงวรรณยุกต์	คือ	เสียงสามัญ
ป่า	พยัญชนะต้น	คือ	ป
	สระ	คือ	อา
	เสียงวรรณยุกต์	คือ	เสียงโท
ข้าง	พยัญชนะต้น	คือ	ข
	สระ	คือ	อา
	เสียงวรรณยุกต์	คือ	เสียงตรี
เลข	ตัวสะกด	คือ	ง
	พยัญชนะต้น	คือ	ล
	สระ	คือ	เอ
	เสียงวรรณยุกต์	คือ	เสียงโท
	ตัวการันต์	คือ	ห

องค	พยัญชนะคน	คือ	อ
สระ		คือ	โอะ
เสียงวรรณยุกต์		คือ	เสียงสามัญ
ตัวสะกด		คือ	ง
ตัวการ์ตูน		คือ	ค

แบบฝึกหัดที่ 1

1. จงเขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกตองที่สุดเพียงข้อเดียว
 - 1.1 คำ ๆ หนึ่งมีพยางค์กี่พยางค์
 - ก. พยางค์เดียว
 - ข. สองพยางค์
 - ค. หลายพยางค์
 - ง. ถูกทุกข้อ
 - 1.2 "พยายาม" เป็นคำกี่ปยางค์
 - ก. หนึ่งพยางค์
 - ข. สองพยางค์
 - ค. สามพยางค์
 - ง. ข้อ ข. หรือข้อ ค. ก็ได้
 - 1.3 คำในข้อใดมีสองพยางค์
 - ก. เทียว
 - ข. แม่น้ำ
 - ค. กิจการ
 - ง. ประชาชน

2. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วจงตอบคำสั่งต่อไปนี้

ข้าวเป็นอาหารประจำของเรา
เนื้อวัว เนื้อหมู ปลา และผักชนิดต่าง ๆ เป็นอาหารของเรา
อาหารพื้นเมืองของเราคือคิมจี และน้ำพริก

2.1 จงหาคำพยางค์เดี่ยวมาทั้งหมด

2.2 จงหาคำสองพยางค์มาทั้งหมด

1.4 คำมูล คือคำที่มีมาแต่เดิมในภาษาไทย อาจจะเป็นคำพยางค์เดี่ยวหรือคำหลายพยางค์ และเป็นคำไทยแท้หรือคำมาจากภาษาอื่นก็ได้² เช่น

ก. เป็นคำพยางค์เดี่ยว : ดิน น้ำ ลม ไฟ ภูเขา ยาย

ข. เป็นคำหลายพยางค์ : ทะเล กระจับปี่ กระจับปี่ บัณฑิต ปัญญา

1.5 คำประสม คือ คำไทยแท้ ๆ ส่วนมากเป็นคำมูลมีพยางค์เดี่ยว เมื่อจะสร้างคำใหม่ นิยมใช้คำมูลพยางค์เดี่ยวมาเรียงติดต่อกัน ทำให้เกิดคำใหม่ ซึ่งมีความหมายใหม่ และแปลจากคำหน้าไปยังคำหลัง คำที่สร้างขึ้นใหม่โดยนำคำมูลมาเรียงติดต่อกัน เรียกว่าคำประสม³ ลักษณะของคำประสมมีดังนี้คือ

ก. เป็นคำมูลที่มีรูปและความหมายซ้ำกัน เมื่อรวมกันแล้วความหมายจะเด่นขึ้นกว่าเดิมหรืออ่อนคลายจากเดิม คำพวกนี้เรียกว่า คำซ้ำ เช่น
บ่อย ๆ ใหม่ ๆ จริง ๆ ไกล ๆ แดง ๆ

²ชุมนุมภาษาไทยของครูสุภา, คำบรรยายภาษาไทยเบื้องต้น, (กรุงเทพฯ : ครูสุภา, 2513), หน้า 395.

³พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย, (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2511), หน้า 60.

โต ๆ แคง ๆ เล็ก ๆ เสมอ ๆ ไคร ๆ

ข. เป็นคำมูลที่มีรูปต่างกัน แต่ความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เมื่อรวมกันแล้ว จะทำให้ความหมายชัดเจนขึ้น คำพวกนี้เรียกว่าคำซ้อน เช่น

ถอยคำ เชิญชวน แฉะน้ำ คุแฉะ ตักศิณ
 เกื้อกรอน ซักชวน แฉะซัก เบิกบาน หนักหนา

ค. เป็นคำมูลที่มีรูปและความหมายต่างกัน เมื่อรวมแล้ว เกิดความหมาย
 ขึ้นใหม่ เช่น

แม่ทัพ ทุเรียน ทุเสือด่า ไฟฟ้า พัดลม
 หลังกา มามืด หองน้ำ หายใจ ลูกเรือ

ง. เป็นคำประสมที่มีคำต่อไปนี้เติมข้างหน้า เช่น

ชาว	:	ชาวนา	ชาวไร่	ชาวสวน	ชาวเกาหลี	ชาวเมือง
ช่าง	:	ช่างไม้	ช่างตัดผม	ช่างกั๊กผม	ช่างกด	ช่างตัดเสื้อ
นัก	:	นักเรียน	นักศึกษา	นักเลง	นักเขียน	นักร้อง
เครื่อง	:	เครื่องมือ	เครื่องสำอาง	เครื่องมือ	เครื่องเขียน	เครื่องใช้
การ	:	การกิน	การค้าขาย	การเล่น	การบ้าน	การเมือง
ความ	:	ความสูง	ความสวย	ความเร็ว	ความคิด	ความหมาย
ของ	:	ของใช้	ของจำเป็น	ของขวัญ	ของกิน	ของเดือน
น้ำ	:	น้ำพริก	น้ำปลา	น้ำแข็ง	น้ำตา	น้ำมัน
ที่	:	ที่ราบ	ที่นั่ง	ที่อยู่	ที่ประชุม	ที่นอน

ข้อสังเกต

1. "การ" นำหน้าคำกริยาทั่วไป ทำให้กลายเป็นอาการนาม และนำหน้าคำนามทั่วไป ให้มีความหมายถึง งาน หรือ กิจการ
2. "ความ" นำหน้าคำวิเศษณ์ทั่วไป หรือคำกริยามาบางชนิดที่แสดงความรู้สึกหรือความคิด ทำให้กลายเป็นอาการนาม

จ. เป็นคำสมาสและคำสนธิ คำสมาสและคำสนธิในภาษาไทยมีลักษณะคล้ายคำประสมทวิ แต่ต้องเกิดจากการประสมกันระหว่างคำนามหรือคำสันสกฤตเท่านั้น

คำสมาส : พล + ศึกษา = พลศึกษา กิจ + การ = กิจการ
 คำสนธิ : คณะ + อาจารย์ = คณะอาจารย์
 ประธา + อธิปไตย = ประชาธิปไตย

แบบฝึกหัดที่ 2

1. จงเขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกคองที่สุดเพียงข้อเดียว

1.1 คำในข้อใดเป็นคำมูล

- ก. ถอยคำ
- ข. สำคัญ
- ค. ชาวนา
- ง. ร้องเพลง

1.2 คำในข้อใดเป็นคำประสม

- ก. สบาย
- ข. ตำรวจ
- ค. ลูกเสือ
- ง. ด่าบาก

1.3 ประโยคในข้อใดประกอบด้วยคำมูลอย่างเดียวกันทุกคำ

- ก. ลูกไปโรงเรียน
- ข. พอทำงานทุกวัน
- ค. ห้ามเข้าในส่วน
- ง. นักธุรกิจเขียนจดหมาย

2. จงแยกคำในข้อความต่อไปนี้ออกเป็นคำมูลและคำประสม

ชวานา ทำนา เรากินข้าว
 ชาวไร่ ปลูกผักต่าง ๆ เรากินผัก
 ชาวสวน ปลูกผลไม้ เรากินผลไม้
 ชาวประมง หาปลามา เรากินปลา

2.1 คำมูล :

2.2 คำประสม :

3. จงหาคำมาประสมรวมกับคำต่อไปนี้ให้เกิดเป็นคำประสม ชุกละ 4 คำ

3.1 นึก

3.2 เครื่อง

3.3 ของ

3.4 ความ

3.5 การ

2. ความหมายของคำ

"คำ" คือ เสียงที่เป็นเครื่องหมาย และแสดงออกมาเป็นเครื่องหมายต่าง ๆ แต่ขอบเขตของความหมายนั้นอาจจะกว้าง แคบ หรือเปลี่ยนแปลงไต่ตลอดเวลา

คำในภาษาไทย มีความหมายไต่สองอย่าง คือ ความหมายตรงและความหมายแฝง หรือความหมายเทียบ

"หน่วยคำ" คือ หน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในภาษา คำในภาษาไทยบางคำเป็นหน่วยคำเดียวกัน แต่บางคำเป็นหลายหน่วยคำด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

2.1 ความหมายตรง (หรือความหมายหลัก)

หมายถึง ความหมายโดยทั่ว ๆ ไป ที่มีอยู่ในคำแต่ละคำ เมื่อกำนั้นปรากฏตามลำพัง ปกติพจนานุกรมจะนิยามความหมายประเภทนี้ของคำแต่ละคำไว้ เช่น

คำว่า แม่ หมายถึง "หญิงผู้ให้กำเนิดลูก"

คำว่า อ้วน หมายถึง "ลักษณะร่างกายที่โตอวบเพราะมีเนื้อและมันมาก"

คำว่า ให้ หมายถึง "มอบ สละ อนุญาต"

คำในภาษาไทยบางคำเป็นหน่วยคำเดียวกัน แต่บางคำเป็นหลายหน่วยคำด้วยกัน ในตัวอย่างเช่นคำว่า ไป เมื่อกระจายไปอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ กัน ในประโยคที่ว่า 4

คุณไปไหนครับ

เราไปตลาด

อย่าไปเลยนะ

ไปเสียให้พิน

ไม่อยากอยู่ก็เชิญไป เป็นต้น

จะเห็นว่า คำว่าไป ซึ่งกระจายอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในแต่ละประโยคถึงกล่าว ต่างก็มีความหมายเหมือนเดิมเสมอ คำว่าไป เหล่านี้จึงเป็นหน่วยคำเดียวกัน เพราะไม่ว่ามันจะไปปรากฏในที่ใด ส่วนมากจะมีความหมายคงเดิมเสมอ

บางคำมีรูปเหมือนกัน มีเสียงเหมือนกัน แต่อาจจะเป็นคนละหน่วยคำก็ได้ เพราะมีความหมายต่างกัน เช่น คำว่าขึ้น เมื่อไปปรากฏอยู่ในตำแหน่งในต่างประโยคกัน เช่น

ไกขึ้นในตอนเช้าตรู่

เขาใชขึ้นตักน้ำ

เด็กคนนั้นเป็นคนนาขึ้นเสียจริง

ทหารขึ้นสู่สู่าศึก

คำว่าขึ้นในแต่ละประโยค มีความหมายต่างกัน ดังนั้นคำว่าขึ้นจากตัวอย่างเข้าประโยคข้างบน แทนที่จะเป็นหน่วยคำเดียวเหมือนคำว่าไปข้างบน กลับมีถึง 4 หน่วยคำด้วยกัน คือ ขึ้นในประโยคที่หนึ่ง หมายถึงกิริยาของไก ขึ้น ในประโยคที่สองหมายถึงภาชนะตักน้ำ ขึ้นในประโยคที่สามหมายถึงหัวเราะ และขึ้น ในประโยคที่สี่หมายถึงอาสา ไปรุดคู่ประโยคต่อไป

⁴ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, การศึกษารายวิชาไทยควมแนวภาษาศาสตร์, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516), หน้า 111 - 114.

จะเห็นว่าลักษณะเดียวกับคำว่า ขี้ขี้ เช่น คำว่า "ถูก" ในประโยค คือ มีหลายหน่วยคำ

เราถูกตัวฉัน

เราถูกยิงที่แขน

เขาทำเลขถูกหมด

เราถูกศดากินแหมง

เขารับของถูกมาก

เขาเป็นคนที่ถูกกับเพื่อนฝูง

2.2 ความหมายแฝง (หรือความหมายเทียบ)

หมายถึง ความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่น

ความหมายแฝงของคำ อาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น เกี่ยวข้องกับความ
รู้สึก ความเคยชิน กาลเทศะ บุคคล และความสุภาพของภาษา ฯลฯ⁵

ตัวอย่างของความหมายแฝงของคำต่าง ๆ เช่น

"ไฟ" อาจหมายถึงไปถึง ความร้อน

"น้ำ" อาจหมายถึงไปถึง ความเย็น

"สิง" อาจหมายถึงไปถึง ความทุกข์

"เสือ" อาจหมายถึงไปถึง คนเก่ง หรือ คนร้าย

"หมู" อาจหมายถึงไปถึง คนอ้วน หรือ ความง่าย ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม การใช้คำทุกคำ ผู้ใช้ควรจะต้องพิจารณาทั้งความหมาย
ตรงและความหมายแฝงของคำด้วย เพื่อจะได้นำมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

⁵ธลธิรา กัลล้อยู่ และคณะอื่น ๆ, การใช้ภาษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
เคล็ดไทย, 2517), หน้า 5.

แบบฝึกหัดที่ 3

1. จงเขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกคองที่สุดเพียงข้อเดียว
 - 1.1 คำว่า "ตก" ในข้อใดหมายถึง "ไถ่" หรือ "สำเร็จ"
 - ก. เขาชอบตกปลา
 - ข. ชาวประมงตกน้ำตาย
 - ค. พี่มือของเขตกไปมาก
 - ง. ฉันแก้ปัญหานี้ตกแล้ว
 - 1.2 คำว่า "จับ" ในข้อใดมีความหมายตรงกับคำว่า "เกาะ"
 - ก. นักเรียนจับไข
 - ข. นกจับกิ่งไม้
 - ค. ตำรวจจับผู้ร้าย
 - ง. เขาร้องเพลงเพราะจับใจ
 - 1.3 คำว่า "ถอน" ในข้อใดควรใช้คำว่า "เบิก" แทน
 - ก. หมอไชยาถอนพิษไซ
 - ข. นักเรียนกำลังถอนหญ้า
 - ค. เขาไปถอนเงินที่ธนาคาร
 - ง. ฉันขอถอนสัญญาที่ทำกับคุณไว้
2. จงเลือกคำที่ถูกคองจากคำที่ให้ไว้ข้างล่างนี้มาลงในช่องว่างต่อไปนี้
 - 2.1 การถ่ายภาพยนตคนนั้นสวยเหมือน _____
 - 2.2 ลูกของเขาซุกซนอย่างกับ _____
 - 2.3 อญา _____ กาของคนควยเครื่องแต่งกาย
 - 2.4 คู่พ่อของเขาเพิ่ง _____ เมื่อ เขานี้เอง
 - 2.5 ตัวเขารอนอย่างกับ _____

คำที่ให้ไว้ : กิน เกิด เสีย วัค
เสีย ไฟ ลิง คอกกุกหลาม

3. จงบอกว่าคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคต่อไปนี้ เป็นความหมายตรงหรือ
ความหมายแฝง

- 3.1 ฉาทึบของกูดงคือการ เลี้ยงหมู
- 3.2 การแก้ปัญหारेื่องนี้ หนุมมาก
- 3.3 ลางงานมี กตัญญู ในดิน
- 3.4 กูดองมี หลัก ในการทำงาน
- 3.5 เขาเป็น มือขวา ของท่าน
- 3.6 คนเรามี มือสอง ข้าง

3. การใช้คำในภาษาไทย

ก่อนที่จะนำคำมาใช้ในประโยคหรือข้อความ ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจกับคำนั้นเสียก่อนว่าเป็นคำชนิดใด เมื่อรู้ว่าเป็นคำชนิดไหนแล้ว ผู้เรียนจะต้องรู้ต่อไปควยว่าคำชนิดนั้นทำหน้าที่อย่างไรไคยบ้าง และขั้นต่อไปก็คือ ต้องรู้ว่าคำนั้นหมายความว่าอะไร ในเรื่องความหมายนี้ ผู้ใช้คำควรจจะรู้จักทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงของคำนั้น ๆ ด้วยถึงที่อธิบายมาแล้ว

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว คำในภาษาไทยแบ่งออกเป็น 7 ชนิดด้วยกัน คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน แต่เนื่องจากคำในภาษาไทยไม่มีการ เปลี่ยนแปลงรูปคำเพื่อแสดงหน้าที่หรือความสัมพันธ์ของคำในประโยคและยอมเปลี่ยนแปลงเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ แล้วแต่การ เกี่ยวข้องของของคำนั้น ๆ ในประโยค ภาษาไทยจะแสดงหน้าที่หรือความสัมพันธ์ของคำควยระเบียบการ เรียงลำดับคำในตำแหน่งต่าง ๆ เราต้องรู้ว่าคำนั้น ๆ อยู่ในตำแหน่งก่อนหรือหลังกันอย่างไร ผู้เรียนจะรู้หน้าที่ของคำจากตำแหน่งต่าง ๆ ที่คำนั้น ๆ ปรากฏในประโยค เช่น คำว่า "เหลืออง" ในประโยค

- ก. เหลืออง เป็นสี่สี่หนึ่ง (เป็นคำนามทำหน้าที่ประธาน)
- ข. เสือค้ำนั้นเหลือองแล้ว (เป็นคำกริยา ทำหน้าที่ขอกอาการประธาน)
- ค. เสือเหลือองอยู่ไหน (เป็นคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำนาม)

ฉะนั้นการที่จะตัดสินว่าคำไหนเป็นคำชนิดไหน และทำหน้าที่อะไรนั้น จึงต้องสังเกตว่าคำนั้น อยู่ในตำแหน่งใดในประโยคด้วย

ต่อไปนี้จะได้อธิบายชนิดของคำไปที่ละชนิด เพื่อจะได้ผู้เรียนสังเกตง่ายดังนี้

3.1 การใช้คำนาม

3.1.1 คำนามคือคำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ และสิ่งของ รวมทั้งคำที่ใช้เรียกชื่อสิ่งที่ไม่เป็นตัวตนด้วย คำนามแบ่งออกเป็น 5 ชนิดคือ

ก. สามานยนาม : คำนามที่เป็นชื่อทั่ว ๆ ไป เช่น บ้าน นก รถยนต์ เด็ก เรือรบ หนังสือ คาว ไฟฟ้า พอ สมค

ข. วิสามานยนาม : คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น ประเทศไทย กรุงเทพมหานคร แม่น้ำเจ้าพระยา ภูเขาแบ๊กกู เกาหลี

ค. สมุหนาม : คำนามที่เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของที่รวมกัน เป็นหมู่เป็นพวก เช่น คณะกรรมการ ฝูงนก กองทหาร พรรคการเมือง พวกจารกรรม

ง. อาการนาม : คำนามที่บอกกริยาอาการ จะมีคำว่า "การ" หรือ "ความ" นำหน้า เช่น การกิน การนอน การอ่าน การเขียน ความดี ความงาม ความคิด ความเข้าใจ

จ. ลักษณะนาม : คำนามที่บอกลักษณะหรือจำนวนนับ ลักษณะนามนับว่าสำคัญมาก เพราะเป็นลักษณะเฉพาะพิเศษของภาษาไทย และไม่ค่อยมีใช้ในภาษาเกาหลี จึงควรระวังในการใช้ลักษณะนามให้ถูกต้อง ลักษณะนามจะมาหลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณอย่างไรอย่างหนึ่ง และมาตามหน้าคำบอกกำหนดอีกอย่างหนึ่ง เช่น

ฉันมีบ้าน 2 หลัง (หลังคำบอกจำนวน)

ผู้จัดการมีลูกน้องหลายคน (หลังคำบอกจำนวน)

หมาตัวนี้ฉลาดมาก (หน้าคำบอกกำหนด)

นักศึกษาคนนั้นเรียนหนังสือเก่ง (หน้าคำบอกกำหนด)

บ้านหลังโน้นเป็นบ้านของอาจารย์ (หน้าคำบอกกำหนด)

แต่สำหรับจำนวนนับหนึ่งนั้นอาจจะมาตามหลังหรือหน้าคำบอกจำนวนนับ หรือบอกปริมาณก็ได้ เช่น

คุณอาชื่อรศคนหนึ่ง หรือ
คุณอาชื่อรศหนึ่งคน ก็ได้

คำลักษณนามที่ควรทราบ (50 คำ)

ลักษณนาม	ใช้สำหรับ
กอง	ทหาร คนทำงานรวมกัน อัฐุ ทราย ฯลฯ
กอน	ของที่มีรูปเป็นกอน เช่น กอนหิน คิน ขนมบั้ง ฯลฯ
กร ฆอก	ของกลมยาว แตกดวง เช่น ไม้ไผ่ ปืน ฯลฯ
กำ	ของที่ทำเป็นกำ ฟ่อน เช่น หญ้า ด้ก ฯลฯ
กลุ่ม	ของที่ทำเป็นกลุ่ม เช่น ค่าย คน ฯลฯ
ขวด	ของที่ทวงควยขวด เช่น น้ำ เหล้า น้ำปลา ฯลฯ
คน	มนุษย์สามัญทั่วไป
คัน	ของที่มีส่วนสำหรับถือและลากรูปยาว เช่น รม รถ ฐู ช้อนส้อม ฯลฯ
เครื่อง	วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องเล่นจานเสียง ฯลฯ
คณะ	คนที่อยู่ในหน้าที่ทำการหนึ่ง
คู่	ของที่มีคู่ละสองสิ่ง เช่น ถูงเท้า รองเท้า ตะเกียบ ฯลฯ
คำ	คำพูด ชาวที่กินแต่ละชน
ฉบับ	จดหมาย หนังสือ
ชุด	สิ่งของที่ครบตามอัตรา เช่น เสื้อผ้า กับข้าว ฯลฯ
ชั้น	สิ่งที่เป็นชั้นบาง ๆ ยาว ๆ เช่น เนื้อสัตว์ ขนม ฯลฯ
ชั้น	ชั้นวางของ ชั้นเรียน
แข้ง	ของเล็กยาวตั้งเรียงกันเป็นแถว เช่น ทัพิน ฯลฯ

ลักษณะนาม	ใช้สำหรับ
คน	ของที่เป็นคน เช่น คนไม้ เสา ชุง ฯลฯ
คน	ยักษ์ ฤาษี ฯลฯ
ถวย	ของที่ควงควยถวย เช่น นำยา กาแฟ ฯลฯ
ถุง	สิ่งที่มีรวมอยู่ในถุง เช่น ฝา เงิน ฯลฯ
แท่ง	ของที่ยืบนาน มีรูปยาว ๆ เช่น คินสอ ตะกั่ว ฯลฯ
บาน	ของที่เป็นแผ่นที่มีกรวย เช่น ประตู หน้าต่าง ฯลฯ
ใบ	ภาชนะที่โปร่ง เช่น จาน ชาม ถาด และลูกไม้ ใบไม้ ฯลฯ
ผืน	ของที่มีรูปแบนบาง กว้างใหญ่ เช่น ฝา เสื้อ พรหม ฯลฯ
ฝูง	สัตว์พวกเดียวกันที่ไปเป็นพวก ๆ เช่น ฝูงนก
พวก	หมู่คณะ บุคคล สัตว์ สิ่งของที่มีรวมกัน
พรรค	หมู่คณะที่รวมกัน เช่น พรรคการเมือง
ฟอง	ไซ
มวน	ของที่มีมวน เช่น บุหรี่
เม็ด	สิ่งที่เป็นเม็ดกลม ๆ เล็ก ๆ เช่น ยา กระจุกม ฯลฯ
รูป	ภิกษุ สามเณร ฯลฯ
เว้า	นาฬิกา
เรื่อง	เรื่องราว ขอความ คดีต่าง ๆ
ลูก	ของที่มีรูปกลม ๆ เช่น ลูกไม้ ลูกโป่ง ฯลฯ
ลำ	เรือ เครื่องบิน ฯลฯ
สำหรับ	คนหรือสิ่งของที่มีครบตามอัตรา เช่น สำหรับกับข้าว 2 สำหรับ
ส่วน	สิ่งที่แบ่งเป็นส่วน ๆ
สาย	สิ่งที่เป็นแนว เป็นแถวยาว เช่น แม่น้ำ ลำธาร
เส้น	เส้นที่ขีด

ลักษณะนาม	ใช้สำหรับ
หัว หลัง หมวก หมู โหด หอง ออง อัน	สิ่งที่เป็นตัว เช่น หัวหอม ของที่มีรูปเป็นหลังคา เช่น เรือ คีตก บ้าน มุง ฯลฯ คน สัตว์ สิ่งของที่แยกมารวมกันได้ คน สัตว์ สิ่งของที่รวมกันเป็นกลุ่ม ของที่รวมกัน 12 สิ่ง หองเรียน หองต่าง ๆ เจ้านาย เทวดา สิ่งที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า พระราชา หรือเจ้านาย สิ่งที่มีลักษณะยาว ๆ เช่น ไม้บรรทัด หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่ไม่มีลักษณะเฉพาะ

3.1.2 คำนามเหล่านี้ทำหน้าที่ในประโยคได้ 5 หน้าก็คือ
 ประธาน กรรม ขยายนามด้วยกัน เสริมความให้สมบูรณ์ และเป็นลักษณะนาม
 เช่น

นักศึกษา <u>เดินขบวน</u>	(ทำหน้าที่ประธาน)
เสือตะครุ <u>บเหยื่อ</u>	(ทำหน้าที่กรรม)
ครูใหญ่ <u>ญาติ</u> <u>ขอตาออกแล้ว</u>	(ทำหน้าที่ขยายนามด้วยกัน)
พ่อเป็น <u>นายความ</u>	(ทำหน้าที่เสริมความให้สมบูรณ์)
ฉันมีบ้าน <u>สองหลัง</u>	(ทำหน้าที่เป็นลักษณะนาม)

แบบฝึกหัดที่ 4

- จงเลือกคำนามที่เป็นสามานยนามและวิสามานยนามจากข้อความต่อไปนี้มาลงในช่องว่างข้างล่างนี้

วันนี้ฉันจะเดินทางออกจากประเทศเกาหลี เพื่อไปยังประเทศไทย ฉันจะพักกับเพื่อนในกรุงเทพฯ 3 วัน หลังจากนั้นฉันจะเดินทางโดยรถยนต์ขึ้นไปเที่ยวที่จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ และเชียงราย เพื่อชมประเพณีเกาเท่นั้น ต่อจากนั้นฉันจะ

เดินทางลงไปภาคใต้ไปยังจังหวัดภูเก็ต เพื่อพักผ่อนสัก 2 วัน แล้วก็เดินทางต่อไปยังประเทศอื่น

1.1 สวมขนานนาม : _____

1.2 วิสวามานขนานนาม : _____

2. จงใช้คำต่อไปนี้แต่งประโยคง่าย ๆ สัก 5 ประโยค โดยใช้คำของข้อที่ 1 เป็นประธาน ข้อที่ 2 เป็นหน้าพืดนอกจากประธาน และข้อที่ 3 เป็นกริยา

- 1) เด็ก พ่อ แม่ อาจารย์ หมอ
- 2) โรงเรียน หนังสือ คนใช้ นักสืบ สิ่งของ
- 3) ไป ช้อ ตราจ สอน เป็น

2.1 _____

2.2 _____

2.3 _____

2.4 _____

2.5 _____

3. จงหาคำนามที่ทำหน้าที่กรรมจากประโยคต่อไปนี้ แล้วยกมาเขียนให้เห็นในที่ว่างข้างท้าย

3.1 พี่สาวล้างชาม กรรม คือ _____

3.2 ประชาชนต้องรักษาดี กรรม คือ _____

3.3 แมคตาชายกวยเดี่ยว กรรม คือ _____

3.4 ครูสอนหนังสือนักเรียน กรรม คือ _____ และ _____

4. จงเลือกชื่อคนในลักษณะ นามที่ถูกตองในวงเล็บจากประโยคต่อไปนี้

4.1 เขาสุขบนหัววันละหลาย (มวน ตัว ไบ)

4.2 เรือนนี้มีหน้าต่าง 6 (ไบ แผน บาน)

4.3 ยักษ์ (คน คน ตัว) นี้สูงใหญ่มากแล้ว

4.4 พ่อธอนาพิท 2 (ตัว อัน เรือน) จากบ้าน

4.5 พ่อคาเขียนจดหมาย 3 (เล่ม ฉบับ ไบ) ส่งต่างประเทศ

3.2 การใช้คำสรรพนาม

3.2.1 คำสรรพนาม คือคำที่ใช้แทนชื่อคน สัตว์ และสิ่งของ คำสรรพนามแบ่งออกเป็น 6 ชนิด แต่จะเลือกมาเสนอเพียง 3 ชนิดดังนี้ คือ -

- ก. บุรุษสรรพนาม : สรรพนามที่แทนชื่อผู้พูด
 (บุรุษที่ 1) ผู้ฟัง (บุรุษที่ 2) และผู้ที่พูดถึง (บุรุษที่ 3)

บุรุษที่ 1	บุรุษที่ 2	บุรุษที่ 3
ผม	คุณ	เขา
กระผม	ท่าน	พวกเขา
ดิฉัน	เธอ	ท่าน
หนู	.	
ข้าพเจ้า	หล่อน	แก
ฉัน	เจ้า	มัน
เรา	พวกท่าน	พวกมัน
พวกเรา	พวกเธอ	

- ข. ปรากฏาสรรพนาม : สรรพนามที่แทนชื่อออก
 ความเป็นคำถาม เช่น

ใครมา

เขาเป็นใคร

คุณกินอะไร

เขากำลังทำอะไร

คุณชอบเสื้อตัวไหน

หนังสือเล่มไหนเป็นของคุณ

ค. ประพันธรรพนาม : สรรพนามที่ใช้แทนนามที่ติดต่อกัน เช่น

นักเรียนที่มีความขยันหมั่นเพียรได้

คนซึ่งมีความผิดต้องถูกลงโทษ

เพชรอันมีรอยร้าวยอมไร้ค่า

3.2.2 คำสรรพนามเหล่านี้ทำหน้าที่ในประโยคใด 5 หน้า ที่ คือ

ประธาน กรรม เสริมความให้สมบูรณ์ เชื่อมประโยค และขยายคำนาม เช่น

คุณกลับมาจากต่างจังหวัดเมื่อไร	(ทำหน้าที่ประธาน)
เขาเห็นเราแล้ว	(ทำหน้าที่กรรม)
เธอเป็นใคร	(ทำหน้าที่เสริมความให้สมบูรณ์)
คนที่เธอเห็นเป็นเพื่อนของฉัน	(ทำหน้าที่เชื่อมประโยค)
อาจารย์ท่านสอนหนังสือเก่งมาก	(ทำหน้าที่ขยายนาม)

แบบฝึกหัดที่ 5

1. จงขีดเส้นใต้คำสรรพนามในข้อความต่อไปนี้
 - 1.1 ทานไม่ควรเพิกเฉยในเรื่องนี้ เพราะเท่าที่ผมทราบมาเป็นเรื่องสำคัญมาก
 - 1.2 นี่คือนิสัยของขบวนการที่ฉันจะมอบให้แก่คุณ
 - 1.3 ผมขอถามท่านว่าจะให้เขาเข้ามาพบท่านได้เมื่อไร
2. จงใช้คำต่อไปนี้แต่งประโยคง่าย ๆ ตามคำสั่งในวงเล็บคำละหนึ่งประโยค
 - 2.1 ผม (ให้ทำหน้าที่ประธาน) _____
 - 2.2 คุณ (ให้ทำหน้าที่กรรม) _____
 - 2.3 ใคร (ให้ทำหน้าที่เสริมความ) _____
 - 2.4 ทาน (ให้ทำหน้าที่ขยายนาม) _____
 - 2.5 ที่ (ให้ทำหน้าที่เชื่อมความ) _____

3. จงเดิวกบุรุษสรรพนามที่ถูกตองจากคำในวงเล็บตามกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้

3.1 นักเรียนหญิงพูดกับครู : (ฉัน ผม หนู) จะส่งรายงานแก่อาจารย์

3.2 นักเรียนชายพูดกับผู้ใหญ่ : (ฉัน ผม หนู) ขอเรียนเชิญท่านในงานสมรส

3.3 ผู้ใหญ่พูดกับผู้น้อย : (คุณ ท่าน หนู) จะไปไหนจะ

3.4 ผู้แทนราษฎรกับประชาชน : (ฉัน ญ ข้าพเจ้า) ขอให้พี่น้องทั้งหลายร่วมมือกัน

3.5 ข้าราชการผู้น้อยกับผู้บังคับบัญชา : (ฉัน ผม กระผม) จะมากราบเรียนให้
ท่านทราบเกี่ยวกับเรื่องนี้

3.3 การใช้คำกริยา

3.3.1 คำกริยาคือคำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม เพื่อให้รู้ว่า
นามหรือสรรพนามนั้น ๆ ทำอะไรหรือเป็นอย่างไร คำกริยาแบ่งออกได้เป็น 5 ชนิด คือ

ก. กริยาอาการ : กริยาที่ไม่ต้องมีกรรม เช่น นั่ง นอน
ยืน จม จาม เคน กระทบ ตกใจ ต่อย พักนอน ฯลฯ

คุณเดินบนถนน

คุณนอนในห้อง

ข. กริยากรรม : กริยาที่ต้องมีกรรม เช่น ชอบ รักษา
ชอบ ซื้อ ของ ขาย ถ่าน เขียน จัก ญ มอง ฯลฯ

รถชนเด็กที่ปากซอย

พ่อคาชายลีนคาชนิดต่าง ๆ

ค. กริยาทวิกรรม : กริยาที่มีกรรม 2 กรรม เช่น ให้
แจก สอน ฯลฯ

ครูให้รางวัลเด็กที่ดี

แม่แจกของขวัญลูกแล้ว

ง. วิกตรรถกริยา : กริยาที่ต้องมีทเสริมความให้
สมบูรณ์ เช่น เป็น คือ คล้าย เหมือน เท่า ฯลฯ

ฉันเป็นนักศึกษา

ลูกเหมือนพ่อ

จ. กริยาช่วย : กริยาที่ทำหน้าที่ประกอบข้างหน้าหรือข้างหลังของกริยาอื่นอยู่ตามลำพังตัวเองไม่ได้ เช่น กำลัง ยัง ได้ แล้วย เคย เพิ่ง จะ อาจ (จะ) คง(จะ)ต้อง ควร(จะ) อยาก(จะ) ต้องการ น่าจะ เห็นจะ ขอ ฯลฯ

คุณ <u>จะ</u> มาอีกเมื่อไร	(ประกอบข้างหน้า)
พ่อ <u>กำลัง</u> กินข้าว	(ประกอบข้างหน้า)
เขา <u>เพิ่ง</u> กลับจากเมืองไทย	(ประกอบข้างหน้า)
ฝน <u>หยุด</u> ตกแล้ว	(ประกอบข้างหลัง)
เขาอ่านหนังสือ <u>อยู่</u>	(ประกอบข้างหลัง)

3.3.2 คำกริยาเหล่านี้นอกจากทำหน้าที่บอกอาการของนามถึงกล่าวมาข้างบนนี้แล้ว ยังทำหน้าที่นาม (เรียกว่ากริยาสภาวะมาลา)และบทขยายนามด้วย เช่น

นอนมากทำให้คนซีเกียจ (ทำหน้าที่นาม)
ทายนมากเกินไปอาจทำลายร่างกายก็ได้ (ทำหน้าที่นาม)
คนที่ดีเราเรียกว่าช่างดี (ทำหน้าที่ขยายนาม)
เด็กที่ร้องไห้คนนั้นเป็นลูกของใคร (ทำหน้าที่ขยายนาม)

ขอสังเกตุ

1. ในภาษาไทยนอกจากใช้คำกริยาช่วยแล้ว ยังใช้คำหน้ากริยาและคำหลังกริยาอีกด้วย คำหน้ากริยามี 2 คำ คือ ไป มา และคำหลังกริยามี 4 คำ คือ ไป มา ไว้ เสีย เช่น

<u>ไป</u> หาเพื่อน	<u>มา</u> ซื้อหนังสือ	(หน้ากริยา)
<u>พ่อ</u> กลับ <u>มา</u> แล้ว	เดิน <u>ไป</u> ขึ้นรถ <u>เมล</u>	} (หลังกริยา)
เก็บ <u>ไว้</u> ในตู้	กิน <u>เสีย</u>	

2. เมื่อมีคำกริยาหลายตัว ก็เรียงกริยาเหล่านั้นไว้ตามลำดับ โดยไม่ต้อง
 เอาคำอื่นมาเติม คำกริยาที่เรียงกันหลายตัวนี้ เราอาจเรียกว่า กริยาอนุกรมก็ได้ เช่น
เขาไปให้อาจารย์
มดคอมไปเที่ยวชายทะเล
คุณสั่งให้เอาน้ำมาแล้วกับ

แบบฝึกหัดที่ 6

1. จงบอกกริยาที่ขีดเส้นใต้เป็นกริยาชนิดใดและเขียนลงในช่องว่าง (_____)
 หลังประโยคนั้น ๆ

1.1 นายกินไปเมืองไทย _____

1.2 ผู้หญิงชอบผู้ชายสวย ๆ _____

1.3 เราเกิดในตระกูลนักรบ _____

1.4 หล่อนได้หนีตามผู้ชายไป _____

1.5 ช่างบางเขี่ยเอาปลาหวาด _____

2. จงใช้คำต่อไปนี้แต่งประโยคง่าย ๆ สัก 5 ประโยค โดยใช้คำที่ให้ไว้ในข้อที่ 1 เป็น
 ประธาน และข้อที่ 2 เป็นกริยา

1. นักศึกษา	ทารก	เพื่อน	ตำรวจ	นักธุรกิจ
2. ร้องไห้	นั่งหลับ	เข็นรถ	ทำงาน	กินเล่น

2.1 _____

2.2 _____

2.3 _____

2.4 _____

2.5 _____

3. จงเลือกคำที่ถูกเติมจากคำที่ให้ไว้ข้างล่างนี้เขียนลงในช่องว่างต่อไปนี้

3.1 หลอน _____ เพื่อให้ลูก

3.2 ฉันได้อ่านเรื่องนี้ _____

3.3 วิชา _____ สิ้นคามีค่า

3.4 คนขับ _____ น้ำมันรถ

3.5 ผมชอบ _____ หนังสือ

คำที่ให้ไว้ :	ให้	แล้ว	มอง	เย็บ	เติม
	ดู	เหมือน	อยู่	ควร	ลด

3.4 การใช้คำวิเศษณ์

3.4.1 คำวิเศษณ์คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่นเพื่อให้ความหมายของคำนั้น ชัดเจนยิ่งขึ้น คำวิเศษณ์อาจประกอบคำนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ด้วยกัน ดังต่อไปนี้

ก. คำวิเศษณ์ขยายนาม : ส่วนใหญ่วางไว้ข้างหลังนาม และติดกับนามนั้น เช่น รถด่วน มาขาว ปลาใหญ่ คนที่หนึ่ง คนโบราณ น้ำร้อน ใจร้อน ใจดี หมึกดำ ฯลฯ

ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

มาขาววิ่งเร็วกว่ามาดำ

คนที่หนึ่งรู้ดีกว่าคนที่สอง

ข. คำวิเศษณ์ขยายกริยา : ถ้าไม่มีคำอื่นประกอบกริยา ส่วนใหญ่วางไว้หลังกริยาและติดกับกริยา แต่ถ้ามีคำอื่นประกอบกริยาอยู่แล้วต้องวางวิเศษณ์ไว้หลังคำที่มาประกอบ เช่น

เขามาเร็ว

พ่อกลับสนิท

เขาไปโรงเรียนช้า

จนรักแม่มาก

ค. คำวิเศษณ์ขยายวิเศษณ์ : ส่วนมากวางไว้หลังวิเศษณ์

ที่ประกอบ เช่น

เขาเขียนหนังสือเร็วนัก แดกดีซำมาก

ลูกจ้างคนนั้นทำงานดีมาก และได้เงินเดือนสูงถนัด

3.4.2 คำวิเศษณ์ยกมีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นขยายของนาม กริยา และวิเศษณ์ด้วยกัน ดังกล่าวแล้ว ข้างบนนี้ การเรียงลำดับยอมนำประกอบข้างหน้าข้างหลังบ้าง แต่ส่วนใหญ่ประกอบข้างหลังคำที่มันขยาย เช่น

บางคนไม่กินเนื้อ (ประกอบหน้านาม)

หลอนใต้เสื้อสวย (ประกอบหลังนาม)

จนถึงสถานีรถไฟเชลล์แล้ว (ประกอบหน้ากริยา)

ผู้หญิงชอบผลไม้มาก (ประกอบหลังกริยา)

เขามาเกือบทุกวัน (ประกอบหน้าวิเศษณ์)

นักก็พาคนนั้นวิ่งเร็วมาก (ประกอบหลังวิเศษณ์)

ข้อสังเกต

ชั้นของคำวิเศษณ์แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นปกติ ชั้นกว่า และชั้นสูงสุด

ดังต่อไปนี้

1. ชั้นปกติ : มักจะใช้คำว่า เหมือน เท่า เกือบ ประกอบ เช่น
ห้องนี้แคบเหมือนกับห้องของคุณ
นิ้วเมียคนสูงเท่ากัน

เราจะใส่เสื้อสีเขียวกับเสื้อของคุณ

2. ชั้นกว่า : มักจะใช้คำว่า กว่า ยิ่ง เกินไป ประกอบ เช่น
ปีนี้หนาวมากกว่าปีที่แล้ว
ยิ่งเรียนมากก็ยิ่งฉลาด
อย่าดื่มเหล้ามากเกินไป
3. ชั้นสูงสุด : มักจะใช้คำว่า ที่สุด นัก กว่า อื่น ๆ ที่ เขียว เต็มที่
เหลือเกิน ประกอบ เช่น
เขาเรียนหนังสือเก่งที่สุดในชั้นเรียน
เขาเป็นคนใจเย็นเหลือเกิน
ข้างเป็นตัวโตกว่าสัตว์สี่เท้าอื่น ๆ
วันนี้อากาศร้อนมากที่สุดที่เขียว
รถแดนควยความเร็วเต็มที่
อย่าทำใจเย็นมากนัก

แบบฝึกหัดที่ 7

1. จงเขียนวงกลมล้อมรอบตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกคองที่สุด เพียงข้อเดียว ในคำถามแต่ละข้อ
- 1.1 "แม่ของฉันทำกับข้าวอร่อยมาก" คำใดเป็นคำวิเศษณ์ขยายวิเศษณ์
- อร่อย
 - มาก
 - ของฉัน
 - ทำกับข้าว

1.2 ข้อใดเรียงคำวิเศษณ์ใส่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง

- ก. เขามากเขาค้น
- ข. เขาเขามากค้น
- ค. เขาค้นมากเขา
- ง. เขาค้นเขามาก

1.3 ข้อใดเรียงคำวิเศษณ์ไม่ถูกต้อง

- ก. ทุกคนเคารพอาจารย์มาก
- ข. เขาเขียนหนังสือเร็วมาก
- ค. ครูชมมากลูกศิษย์
- ง. ทุกคนรักชาติของตนมาก

2. จงเลือกคำวิเศษณ์จากคำที่ให้ไว้ในกรอบเขียนลงในช่องว่างให้เหมาะสม

ในภาคใต้ของประเทศไทย หนาวอากาศ _____ มาก แต่บางครั้งจะมีฝนตก _____ เหมือนกับในฤดูฝน และในบางปีจะมีฝนตกเกือบตลอดปี ทั้งนี้เพราะว่าภาคใต้เป็นแหลมยื่นลงไปในทะเล และมีป่าไม้ _____ มาก ติดกับภาคเหนือของไทย ซึ่งมีอากาศ _____ มาก แต่บางปีมีฝนตก _____ ทำให้ไผ่บางท้องถิ่นชาวบ้านจึงอพยพเข้าหางานทำในกรุงเทพฯ เกือบหมดทั้งหมู่บ้าน

คำที่ให้ไว้ : ร้อน หนาว เย็น หนัก เบา ทย มาก น้อย

3. จงเขียนประโยคต่อไปนี้ใหม่ตามคำสั่งในวงเล็บ

3.1 พี่สาวสวยเท่ากับน้องสาว (เปลี่ยนเป็นขั้นกว่า)

3.2 นักชุกรักজনนั้นรวยมาก (เปลี่ยนเป็นขั้นสูงสุด)

แบบฝึกหัดที่ 8

1. จงเลือกใช้คำบุพบทในวงเล็บให้ถูกต้อง

- 1.1 ฉันเห็นเหตุการณ์นั้น (กับ, แก่) คา
- 1.2 คนร้ายถูกตี (ด้วย, โดย)ไม้
- 1.3 เขามาเมืองไทย(ด้วย, โดย)สายการบินเกาหลี
- 1.4 นายแดงฟ้องนายดำ(แก่, ต่อ)ศาล
- 1.5 ประชาชนถวายพระพร (แก่, แก่) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. จงเติมคำบุพบทที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้

- 2.1 เขาเพิ่งมา _____ ทางประเทศ
- 2.2 แหกฟักอยู่ _____ โรงแรม
- 2.3 ฉันไม่ทราบอะไรเกี่ยวกับ _____ เรื่องนั้นเลย
- 2.4 เขายื่นใบสมัคร _____ เจ้าหน้าที่
- 2.5 กระเป๋าเดินทาง _____ ฉันอยู่ที่ไหน

3. จงใช้คำบุพบทต่อไปนี้แก่ประโยคสั้น ๆ คำละหนึ่งประโยค

- 3.1 บน : _____
- 3.2 ใน : _____
- 3.3 ใต้ : _____
- 3.4 เพื่อ : _____
- 3.5 ที่ : _____

3.6 การใช้คำสันธาน

3.6.1 คำสันธาน คือคำที่ใช้เชื่อมคำหรือเชื่อมประโยคหรือข้อความให้

ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น

1. เชื่อมความที่คล้ายคลึงกัน : และ, ทั้ง....และ, กับ,
เมื่อ, พอ

2. เชื่อมความที่ขัดแย้งกัน : แต่ ถึงแม้ว่า.....ก็
3. เชื่อมความที่เลือกเอาอย่างหนึ่ง : หรือ มีฉะนั้น...แล้วแต่
4. เชื่อมความที่เป็นเหตุผลแก่กัน : เพราะ(ว่า) เนื่องจาก
เพราะฉะนั้น...จึง
ฉะนั้น...จึง, ดังนั้น...จึง
จึง
5. เชื่อมความที่แบ่งรับแบ่งสู้ : ถ้า ถ้าหาก(ว่า), นอกจาก,
เว้นแต่

นอกจากนี้แล้วยังมีคำสันธานอีกหลายคำ เช่น เพื่อ, ว่า, ทั้ง ๆ ที่, ไม่ว่า,
คือ, ไต่ถาม, เช่น, เหมือน, อย่าง ฯลฯ
เช่น

- เพื่อ : เขาทำเพื่อทุกคนจะไต่สบาย
เขาเรียนหนังสือเพื่อจะเป็นพลเมืองดี
- ว่า : อาจารย์บอกว่าวันนี้มีประชุม
เขาบอกว่าเพื่อนคนนั้นไต่สบาย
- ทั้ง ๆ ที่ : เขามาทำงานทั้ง ๆ ที่วันนี้ไต่สบาย
ทั้ง ๆ ที่อากาศหนาวมาก เขาไต่ยอมใส่เสื้อหนา
- คือ : ในเมืองไทยมีฤดู 3 ฤดูคือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน
เขามีแว่นตาสองอันคือ แว่นสายตาและแว่นกันแดด
- อย่าง : เขาทำอย่างที่แม่สอน
เขาเป็นคนคืออย่างที่เขาบอก

3.6.2 คำสันธานยอมนี้นานที่เชื่อมคำ เชื่อมสัมพันธ์ และ
เชื่อมประโยค⁶ เช่น

ก. คำเชื่อมนาม : มีอยู่ 4 คำคือ กะ กับ หรือ
ของ ลักษณะพิเศษของคำหมวดนี้คือ ปรากฏระหว่างคำนามสองคำและจะไม่เน้น เช่น
ชอบกะส้มกับกล้วย

ฉันจะไปซื้อนมกับน้ำตาล

คุณจะทานหมูหรือเนื้อ

ปากกาของฉันหายไปไหน

ข. คำเชื่อมกริยา : มีอยู่เพียงคำเดียวคือ คำ
ว่า "ให้" ซึ่งมีลักษณะพิเศษคือ "ให้" จะปรากฏระหว่างคำกริยาสองคำและจะไม่เน้น
เช่น

จดหมายฉบับนี้ต้องอ่านให้ดี

มานี้ต้องแซ่ให้นานหน่อย

อาจารย์สั่งให้อ่านและเขียนหนังสือทุกวัน

คุณไม่ต้องทอกเนื้อให้สุกนัก

ค. คำเชื่อมสัมพันธ์ : มีอยู่ 3 คำคือ ที่ ซึ่ง อัน
มีลักษณะพิเศษคือ ไม่เน้นเสียง เช่น

บ้านใหญ่ที่กำลังมีงานสวยจริง

สนามอันมีหญ้าเขียวเป็นสนามฟุตบอล

เรื่องใหญ่ซึ่งกำลังเป็นข่าวแปลกที่เดียว

ง. คำเชื่อมประโยค : ลักษณะพิเศษของคำหมวด
นี้คือ อาจจะใช้เชื่อมประโยค เช่น

ถ้าหิวทานอะไรก่อนซี

น้องอยากดูหนัง แต่พี่จะดูละคร

6 ภิเรกชัย มหัทธนะสิน, ลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย (กรุงเทพฯ :
มิตรนราการพิมพ์, 2516), หน้า 166-168.

ฉันปิดหน้าต่างแล้วเมื่อฝนตก
 เธอจะค้างหรือจะกลับ
 คุณรู้ไหมว่าเขาจะกลับแล้ว
 เขาจะอยู่ที่กระทิงโรงเรียนปิด
 ระวังนะเคียวจะเป็นอันตราย
 รถไฟออกแล้วเมื่อผมถึงสถานีรถไฟ
 อากาศมักจะเย็นเวลาฝนตก
 คิฉันเก็บเสื้อมาไว้ตั้งแต่ฝนยังไม่ตก
 พ่อฉันเรียนจบแล้ว ฉันก็ทำงาน
ถึงแม้ว่าเขาไม่มีเงิน เขาก็ช่วยเหลือคนยากจน

แบบฝึกหัดที่ 9

1. จงเลือกใช้คำสันธานในวงเล็บให้ถูกต้อง
 - 1.1 พอยอมทำงานหนัก (ฉะนั้น เพื่อ) เก็บเงินสะสมให้ลูก
 - 1.2 เขาไม่ชอบเสียงทวนหู (เพราะ เพราะฉะนั้น) เขาจึงย้ายบ้านห่างไกลจากกรุงเทพฯ
 - 1.3 (ถ้า แม่) เขาจะยากจน แต่เขาเป็นคนมีน้ำใจ
 - 1.4 (ถ้า แม่) คุณขยันดูหนังสือ คุณจะได้รับความสำเร็จ
 - 1.5 พี่ชายคนตรี (และ แต่) น้องชวยวาดภาพ
2. จงหาคำเชื่อมมาเชื่อมประโยคต่อไปนี้เข้าด้วยกัน
 - 2.1 แต่ง เป็นรุ่นพี่ของฉัน
คำ เป็นรุ่นพี่ของฉัน
 - 2.2 เธอชอบคนตรีสากล
ฉันชอบคนตรีไทย

- 2.3 เขาเป็นคนชื่อ
คุณเป็นคนชาย
- 2.4 เครื่องบินออกแล้ว
ฉันไปถึงสนามบิน
- 2.5 คุณทราบไหม
เขาจะไปเมืองไทยเมื่อไร
3. จงเลือกข้อความจากประโยคที่ให้ไว้ในกรณเขียนลงในช่องว่างข้อต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคถูกต้องเหมาะสม
- 3.1 คนทั่ว ๆ ไปชมเขยเขา แต่ _____
- 3.2 ปลาในตู้นั้นตาย เพราะ _____
- 3.3 พี่ของฉันชมทำนา แต่ _____
- 3.4 วันนี้ฝนตกหนัก และ _____
- 3.5 คุณต้องช่วยกันหุงต้ม มีฉะนั้น _____

ประโยค <u>ที่ให้</u> ไว้ :	คุณ <u>จะ</u> ส <u>ง</u> ต <u>ก</u>	ลม <u>พัด</u> จ <u>ัด</u>
	ทาน <u>ติ</u> เต <u>ียน</u> เขา	ใน <u>ตู้</u> นั้น <u>ไม่</u> มี <u>อากาศ</u>
	คุณ <u>จะ</u> ส <u>ง</u> ได้	ทาน <u>ก็</u> ชม <u>เขย</u> เขา
	ฉัน <u>ชม</u> คา <u>ชาย</u>	ลม <u>พัด</u> เบา

3.7 การใช้คำอุทาน

คำอุทาน คือคำที่เปล่งออกมาโดยไม่ตั้งใจ เพื่อบอกอารมณ์

ต่าง ๆ ⁷ เช่น

⁷ สุฉิววงศ์ พงศ์ไพบูลย์, หลักภาษากรไวยากรณ์ภาษาไทย ป. 6 (กรุงเทพฯ : ประชากราง, 2514), หน้า 38.

คำอุทานแสดงอารมณ์แปลกใจ :

เอะ! เสียอะไร

อี! เขากล้าพูดเขนนันเซียววี

โอโฮ! สวยถึงขนาดนี้เซียวหรือ

คำอุทานแสดงอารมณ์ไม่พอใจ :

ชิชะ! เจ้าเค็กน้อย

ฉะ! ใครทำเช่นนี้

คำอุทานแสดงความสงสาร :

อนิจจา! ตายเสียแล้ว

โธเอ๋ย! นาสงสารเหลือเกิน

คำอุทานแสดงความตกใจ :

อูย! ตกใจ

ตายจริง! ฉันทิมของไวโนรถเมล์เสียแล้ว

ตายตาย! กระเป๋าตังก้หายไปไหน

คำอุทานแสดงความดีใจ :

ไชโย! ผมสอบโคที่หนึ่ง

แบบฝึกหัดที่ 10

1. จงขีดเส้นใต้คำอุทานในข้อความต่อไปนี้
 - 1.1 โอโฮ จับปลาได้มากถึงขนาดนี้เซียวหรือ
 - 1.2 แหม จะเยาะเย้ยฉันไปถึงไหนกัน
 - 1.3 ไชโย ทิมของเราชนะแล้ว
 - 1.4 พุทโธเอ๋ย นาสงสารจริง ๆ ไม่น่าอายุสั้นเลย
 - 1.5 เอะ เธอให้เงินฉันทำไมนี่

2. จงเลือกคำที่ถูกตรงกับคำที่ให้ไว้มาเติมลงในช่องว่างต่อไปนี้

- 2.1 _____ คุณทานาสงสาร เหลือเกิน
 2.2 _____ ลูกเป็นอะไรนี่
 2.3 _____ คุณรู้ได้อย่างไรว่าฉันอยู่ที่นี้
 2.4 _____ ใครบอกเช่นนี้
 2.5 _____ ผมได้งานทำแล้ว

คำที่ให้ไว้ : อู๊ะ ตายจริง โจ๋เอ๋ย ไชโย เอ๊ะ

4. การเรียงคำในประโยค

ภาษาไทยมีลักษณะเป็นภาษาคำโดด คำหนึ่ง ๆ อาจจะมีหลายความหมาย และใช้ได้หลายหน้าที่โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปคำ เช่น คำว่า "คน" อาจเป็นคำนามก็ได้ เป็นคำกริยาก็ได้ หรือเป็นคำลักษณนามก็ได้ เช่น ในประโยคที่ว่า

ฉันเห็นคนเดินมาทางนี้
 น้องไปคนแกงที่เออะ
 ผู้ชายสองคนนั้นฉันรู้จักก็

คำว่า "คน" ในประโยคแรก เป็นคำนามหมายถึงมนุษย์ ในประโยคที่สองเป็นคำกริยา หมายถึงถึงกว้นให้ทั่ว และในประโยคสุดท้ายเป็นคำลักษณนาม

เราจะรู้ความหมายและหน้าที่ของคำได้ โดยดูจากตำแหน่งของคำในประโยค และข้อความที่ห้อมล้อมคำนั้น การเรียงลำดับคำในภาษาไทย จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถ้าเรียงสลับที่กัน ความหมายจะต่างกัน เช่น ในประโยคที่ว่า

สุนัขกัดเด็ก - เด็กกัดสุนัข

ทั้งสองประโยคนี้มีความหมายต่างกัน เพราะเรียงคำสับที่กัน ประโยคแรก สุนัข เป็นประธานของประโยค "กัก" เป็นกริยา และ "เด็ก" เป็นกรรมของประโยค ประโยคนี้หมายความว่า "เด็กถูกสุนัขกัด" ส่วนประโยคหลัง เด็ก เป็นประธานของประโยค "กัก" เป็นกริยา และ "สุนัข" เป็นกรรมของประโยค ประโยคนี้หมายความว่า "สุนัขถูกเด็กกัด"

การเรียงคำสับที่กัน นอกจากจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไปแล้ว บางครั้งยังทำให้ลักษณะและชนิดของคำนั้น ๆ เปลี่ยนไปด้วย เช่น

ใจ^๑อ^๒น - อ^๑น^๒ใจ : ใจ^๑อ^๒น เป็นคำวิเศษณ์ แปลว่า ยอมง่าย สงสารง่าย
อ^๑น^๒ใจ เป็นคำกริยา แปลว่า จิตใจเพรีย เปื่อ

น^๑้ำ^๒ต^๑ก - ต^๑ก^๒น^๑้ำ : น^๑้ำ^๒ต^๑ก เป็นคำนาม แปลว่า น้ำที่ขังอยู่บนเขาตกลงที่หน้าผาชัน
ต^๑ก^๒น^๑้ำ เป็นคำกริยา แปลว่า ตกในน้ำ

ขอเสนอแนะ

เรื่องคำที่ไต่กลางมาในบทเรียนนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคำในภาษาไทยเท่านั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ผู้เรียนขยันค้นคว้า คำในภาษาไทยใหม่มากขึ้น เพื่อการเขียนหนังสือได้ดี

แบบฝึกหัดที่ 11

1. จงเขียนวงกลมล้อมรอบหัวข้อที่ถูกทวงที่สุดเพียงข้อเดียว
 - 1.1 ขอความในข้อใดเมื่ออ่านแล้วความหมายไม่ชัดเจน
 - ก. ฉันให้เขามาตั้ง
 - ข. เขาตั้งให้ฉันมา
 - ค. ฉันตั้งมาเขาให้
 - ง. ฉันตั้งมาให้เขา

1.2 ข้อความในข้อใดเมื่ออ่านแล้วความหมายไม่ชัดเจน

ก. เขาพาเพื่อนฉันไป

ข. ฉันเขาพาไปเพื่อน

ค. ฉันพาเพื่อนเขาไป

ง. เพื่อนเขาพาคฉันไป

1.3 ข้อความในข้อใดเมื่ออ่านแล้วความหมายไม่ชัดเจน

ก. ขณะนี้ที่ตลาดนัดจะมีคนมาก

ข. นาคัดขณะนี้ที่ตลาดจะมีคนมาก

ค. ขณะนี้นาคัดที่ตลาดจะมีคนมาก

ง. ขณะนี้ที่ตลาดมีคนมากนาคัด

2. ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อความที่เรียงคำไว้โดยไม่มีระเบียบ จงเขียนเป็นประโยค โดยเรียงคำเหล่านี้ใหม่ให้มีความหมายสมบูรณ์

2.1 ภาษาไทย เรียบ เป็นวิชาเอก น้องสาว

2.2 ในเมืองไทย พระ มาก มี

2.3 ทอ นาฬิกา ช้อ ลูก สอง เรือน ให้ เป็นรางวัล

2.4 คอกไม้ หาม ในสวนนี้ เก็บ

2.5 ที่ดี นักเรียน ขยัน หนังสือ กู

2.6 จะ เขา ย้าย ในวันอาทิตย์นี้ บ้าน

2.7 ฟุตบอล การแข่งขัน เริ่ม จะ วันนี้ ระหว่างประเทศ

2.8 คินนี้ จะ เรา ไป กู ที่โรงละครแห่งชาติ ละคร

2.9 ของคิดฉัน ลูกสาว กลับ จากเมืองนอก เพิ่ง เมื่อวานนี้

2.10 ไป ฉัน ที่ห้องประชุม สัมนา ในวันจันทร์นี้ จะ

บทเรียนที่ 2

กระสวนของประโยคในภาษาไทย

จุดมุ่งหมายของบทเรียน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. จำแนกองค์ประกอบของประโยคได้ถูกต้อง
2. บอกตำแหน่งของบทประธาน บทกริยา และบทกรรมได้ถูกต้อง
3. เรียงคำเข้าประโยคได้ถูกต้องตามตำแหน่งของคำแต่ละคำ
4. ใช้คำกริยาชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
5. เมื่อรู้ประโยคตัวอย่างแล้ว ชี้ตำแหน่งของคำสำคัญได้ถูกต้อง
6. ยกตัวอย่างประโยคของแต่ละกระสวนได้อย่างน้อยกระสวนละ 2 ประโยค
7. เขียนประโยคที่สร้างเองได้ถูกต้องตามกระสวน

เนื้อหา

ในการเรียนภาษาใดก็ตาม กระสวนของประโยคเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษา เพราะว่าการเรียนรู้กระสวนของประโยคจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจภาษานั้น ๆ ง่ายขึ้น และสามารถนำไปใช้เป็นแบบในการเขียนประโยค หรือข้อความได้ ด้วยเหตุที่คำในภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำตาม กาล เพศ พจน์ การก วาจก และมาลา ในประโยคเหมือนภาษาบางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นเมื่อผู้เรียนนำคำต่าง ๆ มาใส่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในกระสวนของประโยคได้แล้ว ก็จะสามารถเขียนหรือพูดออกมาทันทีได้เลย โดยไม่ต้องกังวลถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงรูปคำเหมือนภาษาอื่นบางภาษา

ในบทเรียนที่ 2 นี้จะได้จำแนกกระบวนของประโยคในภาษาไทยออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. กระบวนที่ 1 : ประธาน + กริยา
2. กระบวนที่ 2 : ประธาน + กริยา + บทเสริมความ
3. กระบวนที่ 3 : ประธาน + กริยา + กรรม
4. กระบวนที่ 4 : ประธาน + กริยา + กรรม + กรรม
5. กระบวนที่ 5 : กระบวนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน

1. กระบวนที่ 1 : ประธาน + กริยา

ประธาน	กริยา
ฝน	ตก
น้ำพิทก	ตาย
คน	เดิน
น้องสาว	สวย
พี่ชาย	ฉลาด

1.1 กระบวนของประโยคนี้ประกอบด้วยประธานกับกริยาเท่านั้น และคำกริยาในกระบวนนี้ไม่ต้องมีกรรมหรือบทเสริมความ เพราะมีความหมายสมบูรณ์ในตัว เรียกว่า กริยาอกรรม เช่นคำว่า ตก ตาย เดิน ในประโยคข้างบน

1.2 นอกจากกริยาอกรรมแล้ว คำวิเศษณ์ก็ยังมาในตำแหน่งกริยาของกระบวนนี้ได้ด้วย เช่นคำว่า "สวย" และ "ฉลาด" ในประโยคข้างบน คำเหล่านี้แต่เดิมเป็นคำวิเศษณ์ แต่ในที่นี้ทำหน้าที่กริยาเรียกว่า กริยาอกรรมย่อย จึงเห็นได้ว่าคำวิเศษณ์ในภาษาไทยใช้เป็นคำกริยาได้ด้วย

1.3 ถ้ามีคำขยายประธานหรือคำกริยา ส่วนใหญ่จะมาตามหลังประธานหรือกริยาและติดกับประธานหรือคำกริยาที่มันขยาย เช่น

คน^๑อัน^๑เกิน^๑ห้า
 นอง^๑ดาว^๑ของ^๑ฉัน^๑ส่วน^๑มาก
 พี่^๑ชาย^๑คน^๑โต^๑ตา^๑จวง^๑ริง^๑ ๑

แบบฝึกหัดที่ 1

1. จงเลือกคำนามจากคำที่ให้ไว้ในกรอมาเติมในช่องว่างต่อไปนี้ให้เป็นประโยค

- 1.1 _____ ริง 1.2 _____ เติม 1.3 _____ นอน
- _____
- _____
- _____

คำที่ให้ไว้ :	คน	นักเรียน	มา	หมา	อาจารย์
	เด็ก	ชาวนา	พ่อค้า	แพะ	นักการเมือง

2. จงขีดเส้นใต้กริยาในประโยคต่อไปนี้

- 2.1 นักเรียนหัวเราะ
- 2.2 นกบินเร็ว
- 2.3 หมาตัวนั้นบ้า
- 2.4 รถคันสวยวิ่งเร็วมาก
- 2.5 คนไม่คนนั้นสูงมาก

3. จงเลือกคำขยายประธานหรือกริยาจากคำที่ให้ไว้มาเติมในช่องว่างต่อไปนี้

- 3.1 นักศึกษา ไป _____
- 3.2 พี่สาว _____ นงนพเก้าอ
- 3.3 ดอกไม้สวย _____
- 3.4 เขาชอบ _____
- 3.5 น้องชาย _____ เสน _____

คำที่ให้ไว้ :	คนเล็ก	มหาวิทยาลัย	มาก	บนเตียง	ในสนาม	คนโต
---------------	--------	-------------	-----	---------	--------	------

2. กระแสที่ 2 : ประธาน + กริยา + บทเสริมความ

ประธาน	กริยา	บทเสริมความ
เขา	เป็น	คนไทย
เขา	คือ	นายคิม
คุณ	เหมือน	เด็ก
ลูก	คล้าย	พ่อ
เธอ	เป็น	บ้า
ท่าน	เป็น	ใหญ่

2.1 คำที่มาในตำแหน่งกริยานั้น ต้องมีคำอื่นมาช่วย ซึ่งเรียกว่าบทเสริมความ เพราะมีความหมายไม่สมบูรณ์ในตัว เรียกว่า วิกตรรกริยา และคำกริยาพวกนี้ไม่มีคำ เช่น เป็น คือ เหมือน กลาย เทา ฯลฯ

2.2 คำที่มาในตำแหน่งบทเสริมความนั้นส่วนใหญ่เป็นคำนาม

2.3 คำว่า "คือ" กับ "เป็น" มีความหมายและหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่คำที่มาเป็นบทเสริมความของ "คือ" นั้นเป็นคำนามเท่านั้น ส่วนคำที่มาเป็นบทเสริมความของ "เป็น" นั้นเป็นทั้งคำนามและคำวิเศษณ์อย่างคำกาย แต่คำวิเศษณ์เหล่านี้ไม่มีคำ เช่น บ้า ใหญ่ ฯลฯ

2.4 ถ้ามีคำขยายบทเสริมความส่วนใหญ่จะมากตามหลังบทเสริมความและติดกับบทเสริมความ แต่ถ้ามีคำขยายกริยา ก็จะมากำยของประโยคเป็นส่วนมาก เช่น

คุณเหมือนเด็กเล็กจริง ๆ

ท่านเป็นใหญ่ในหมู่บ้าน

แม่ค้าคนนี้เป็นคนขยันตลอดเวลา

แบบฝึกหัดที่ 2

1. จงเอาคำต่าง ๆ ในแต่ละหัวข้อมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นประโยคสมบูรณ์
 - 1.1 คนเกาหลี นายดี เป็น
 - 1.2 บ้าน ที่อยู่ คือ ของคน
 - 1.3 ลูกสาว พ่อ เหมือน มาก
 - 1.4 ใหญ่ เป็น ในประเทศ นายคิม
 - 1.5 คุณตา คล้าย มากที่สุด หลาน
2. จงใช้คำต่อไปนี้แต่งประโยคโดยเอาคำที่ให้ไว้มาประกอบ

คำที่ให้ไว้ : นายแคง หลอน พ่อแม่ ตำรวจ ผู้จัดการ เขา นายทหาร อาจารย์ เด็ก นักดนตรี

- 2.1 เหมือน : _____
- 2.2 เป็น : _____
- 2.3 คือ : _____
- 2.4 คล้าย : _____
- 2.5 เท่า : _____
3. จงเลือกคำจากคำที่ให้ไว้มาเติมในช่องว่างต่อไปนี้
 - 3.1 เขาเป็น _____
 - 3.2 _____ คล้าย _____
 - 3.3 ท่าน _____ ใหญ่ในจังหวัด _____
 - 3.4 หน้าที่ของเขาเหมือน _____
 - 3.5 เขาคือ _____

คำที่ให้ไว้ : นางสาวสมศรี ทนายความ ลูกชาย เป็น คนไข้
--

3. กระบวนการที่ 3 : ประธาน + กริยา + กรรม

ประธาน	กริยา	กรรม
ครู	ชม	นักเรียน
นักศึกษา	พูด	ภาษาไทย
คน	เคาะ	ประตู
ลุง	กัก	แขน
ฉัน	รัก	เขล

3.1 คำที่มาในตำแหน่งกริยานั้นต้องมีผู้ถูกทำ ซึ่งเป็นกรรม กริยาชนิดนี้เรียกว่า กริยาสกรรม

3.2 ถ้ามีคำขยายกรรม ส่วนมากจะมาหลังกรรมและติดกับกรรม แต่ถ้ามีคำขยายกริยา จะมาท้ายของประโยคเป็นส่วนใหญ่ เช่น

คนเคาะประตูห้องของฉันตั้ง ๆ
 ร้านนั้นขายเสื้อเด็กราคาถูก
 ฉันรักเธอด้วยความจริงใจ

แบบฝึกหัดที่ 3

1. จงเติมกริยาสกรรมลงในช่องว่างต่อไปนี้ให้เป็นประโยคสมบูรณ์

- 1.1 พ่อแม่ _____ ลูกของตนเอง
- 1.2 ตำรวจ _____ ซโมย
- 1.3 ทุกคน _____ ผลไม้นอกจากฉัน
- 1.4 น้อง _____ บ้านทุกวัน
- 1.5 ฉัน _____ จดหมายถึงเพื่อนรัก

2. จงเรียงเรียงคำต่อไปนี้ใหม่ให้เป็นประโยคสมบูรณ์
- 2.1 เด็ก ก็หา เอน ในสนาม
 - 2.2 รองเท้า คุณพ่อ ใต้ สีดำ
 - 2.3 เขา ภาษาไทย พูด เก่ง มาก
 - 2.4 คุณพ่อ อาหาร ทาน เย็น
 - 2.5 คุณแม่ ก็ช่วย ทำ ในห้องครัว
3. จงเลือกคำที่ถูกต้องจากคำที่ให้ไว้มาใส่ในช่องว่างต่อไปนี้
- 3.1 คุณอาพูด _____
 - 3.2 รถบรรทุกชน _____ ริมถนน
 - 3.3 นักศึกษาอ่าน _____ โค้ดดีมาก
 - 3.4 นักร้องใส่ _____ สวย
 - 3.5 เราดู _____ หลังอาหารเย็นทุกคืน

คำที่ให้ไว้	: หนังสือไทย	รถยนต์	โทรศัพท์	โทรศัพท์
	สมุด	สร้อยคอ	เสา	ผม

4. กระสวนที่ 4 : ประธาน + กริยา + กรรม + กรรม

ประธาน	กริยา	กรรม	กรรม
พ่อ	ให้	สตางค์	น้อง
สาว	ขอ	แหวน	ป่า
เขา	เค็ม	น้ำมัน	รถ
เด็ก	ถาม	ปัญหา	ครู
คนสวน	รด	น้ำ	ต้นไม้

4.1 คำที่มาในคำแห่งกริยานั้นต้องเป็นผู้กระทำซึ่งเป็นกรรม 2 ตัว กริยาชนิดนี้เรียกว่า กริยาทวิกรรม

4.2 กรรมทั้งสองตัวนี้มาหลังกริยา และกรรมหน้าเรียกว่ากรรมตรง ส่วนกรรมหลังเรียกว่า กรรมรอง

4.3 ถ้ามีคำขยายกรรม ส่วนมากจะมาหลังกรรมและติดกับกรรมแต่ละตัว แต่อาจมีคำขยายกริยา จะมาท้ายของประโยคเป็นส่วนใหญ่ เช่น

ลูกสาวบอกเรื่องนั้นแม่แล้ว

ครูสอนหนังสือเด็กน่ารัก

คนส่วนรคนำคนไม่ทุกเขาเป็น

แบบฝึกหัดที่ 4

1. จงเรียงเรียงคำต่อไปนี้ใหม่ให้เป็นประโยคสมบูรณ์
 - 1.1 ให้ นายสี เสมอ ขอทาน สดางค์
 - 1.2 แหวนเพชร พนักงาน คนฝรั่ง ชาย กำลัง
 - 1.3 ฉาม ลูกศิษย์ บัณฑิต อาจารย์ ต่าง ๆ
 - 1.4 พี่สาว คันทรี สอน น้องสาว ทุกเขา
 - 1.5 คุณลุง ให้ เป็นของขวัญ หลาน ปากกา
2. จงเลือกคำที่ถูกต้องจากคำที่ให้ไว้มาใส่ในช่องว่างต่อไปนี้
 - 2.1 คนขับรถ _____ นำรถทุกเขา
 - 2.2 เจานายแจก _____ ลูกน้องทุกคน
 - 2.3 ครูใหญ่มอบรางวัล _____ ชัยน
 - 2.4 ลูกจ้างรคนำคนไม่ _____
 - 2.5 ทางบริษัทให้ _____ ลูกจ้าง ทุกเดือน

คำที่ให้ไว้	:	ทุกวัน	เติม	เงินเคียน	ของขวัญ
		เด็ก	ให้	น้ำมัน	บอก

5. ภาระงานที่ 5 : ภาระงานที่มีองค์ประกอบครบถ้วน

บทประพันธ์	บทขยาย ประพันธ์	บทกวี	บทขยาย กวี	บทกรรม	บทขยาย กรรม
เด็ก	คนนั้น	กิน	หมดแล้ว	ขนม	ในถาด
รถ	คันนั้น	ชน	ขาหัก	เด็ก	นักเรียน
ลูกศิษย์	คนหนึ่ง	ลืมน	ไว้ที่บ้าน	สมุด	รายงาน
ลูกสาว	คนสุดท้อง	กิน	ทุกวัน	ขนม	หวาน ๆ
สาว	สวย	ชาย	ในตลาด	ของ	เกา

ประโยคที่รวมไว้ในตารางข้างบนนี้ก็คือ

1. เด็กคนนั้นกินขนมในถาดหมดแล้ว
2. รถคันนั้นชนเด็กนักเรียนขาหัก
3. ลูกศิษย์คนหนึ่งลืมนสมุดรายงานไว้ที่บ้าน
4. ลูกสาวคนสุดท้องกินขนมหวาน ๆ ทุกวัน
5. สาวสวยชายของเกาในตลาด

ข้อสังเกต

- 5.1 บทขยายนั้นขยายได้ทุกส่วนของประโยค
- 5.2 บทขยายนั้นมักจะมาตามหลังคำที่มันขยาย นอกจากบทขยายบทกวี ซึ่งจะ
มาท้ายประโยคเป็นส่วนใหญ่

แบบฝึกหัดที่ 5

1. จงนำเอาประโยคต่อไปนี้ไปเติมในตารางข้างล่างนี้
 - 1.1 แมวสี่สวาคัดหนุตัว เล็กตาย
 - 1.2 เด็กคนที่นั่งหลับกินข้าวกลางวันมากเกินไป
 - 1.3 ประชาชนชาวไทยรักษาประเพณีเก่าแก่มากตลอด
 - 1.4 พ่อแม่ทุกคนรักลูกของตนมากที่สุด
 - 1.5 เด็กคนนั้นกินข้าวในจานหมดแล้ว

	บทประธาน	บทขยายประธาน	บทกริยา	บทขยายกริยา	บทกรรม	บทขยายกรรม
1.1						
1.2						
1.3						
1.4						
1.5						

2. จงเรียบเรียงคำต่อไปนี้ใหม่ให้เป็นประโยคสมบูรณ์
 - 2.1 นักกีฬา เล่น ทุกประเภท เก่ง กีฬา คนนั้น
 - 2.2 สาว คม สวย ในสวน คอกไม้ กลิ่น
 - 2.3 คนนั้น ใส สวย เสื้อ คารา ทุกวัน
 - 2.4 เด็ก เรียน คนที่ใส่มาก หนังสือ สีแดง เก่ง
 - 2.5 ชน ผลไม้ ผู้หญิง เป็นส่วนใหญ่ ทุกคน ทุกชนิด

บทเรียนที่ 3

แบบประโยคในภาษาไทย

จุดมุ่งหมายของบทเรียน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. จำแนกองค์ประกอบของประโยคแต่ละแบบได้ถูกต้อง
2. จำแนกโครงสร้างของประโยคแต่ละแบบได้ถูกต้อง
3. ชี้ออกความแตกต่างโครงสร้างของประโยคแต่ละแบบได้ถูกต้อง
4. อ่านหรือพูดเป็นประโยคแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
5. เชื่อมประโยคได้ถูกต้องโดยใช้คำเชื่อมชนิดต่าง ๆ
6. เมื่อพบตัวอย่างประโยค สามารถชี้บ่งได้ว่าประโยคนั้น ๆ เป็นประโยค

แบบใด

7. เขียนประโยคแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ประโยคเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการเขียน ข้อเขียนที่ดีต้องผูกประโยค
ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของภาษาและไวยากรณ์ การที่จะทำได้เช่นนี้ผู้เรียนควรจ
รูและเข้าใจว่าประโยคที่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของภาษานั้นเป็นอย่างไร และจะมีวิธี
ผูกประโยคให้ไวยากรณ์ดีตามหลักการเขียนได้อย่างไร

ประโยคคือ กลุ่มคำที่มีความเกี่ยวข้องกันเป็นระเบียบ และมีเนื้อความครบสมบูรณ์
ส่วนสำคัญของประโยคคือ ผู้ทำ(ประธาน) กริยาที่กระทำ(กริยา) และผู้รับอาการกระทำ
(กรรม) ดังนั้นประโยคหนึ่ง ๆ จึงแบ่งออกได้เป็น 2 ภาค คือ

1. ภาคประธาน คือ ส่วนที่กล่าวขึ้นก่อนเพื่อเป็นประธานของกริยา ส่วนมากมักเป็นคำนาม หรือคำสรรพนาม
2. ภาคแสดง คือ ส่วนที่แสดงอาการของประธานให้เกิดความบริบูรณ์ว่าประธานทำกริยาอย่างไร และมีใครเป็นผู้รับอาการกระทำนี้ เช่น

ภาคประธาน	ภาคแสดง
ลิง	นั่ง
หลอน	สวຍ
เขา	เป็นหมอ
สุนัข	กั๊กแมว
คนอ้วน	เดินข้ามาก
สุนัขตัวเล็ก	ไล่กั๊กแมวตัวเล็ก

อย่างไรก็ตาม ในการที่จะผูกประโยคถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของภาษาและได้เนื้อความคั้น ผู้เรียนควรจรรู้โครงสร้างของประโยคในภาษาไทยแบบต่าง ๆ เป็นความรู้พื้นฐานของการเขียน คั้นนั้นผู้วิจัยจึงจะเสนอเนื้อหาดังต่อไปนี้ ในบทเรียนที่ 3 นี้ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน

1. แบบที่ 1 ประโยคบอกเล่า
2. แบบที่ 2 ประโยคปฏิเสธ
3. แบบที่ 3 ประโยคคำถาม
4. แบบที่ 4 ประโยคคำสั่งหรือบังคับหรือขอร้อง
5. แบบที่ 5 ประโยคที่มีคำเชื่อม

1. แบบที่ 1 ประโยคบอกเล่า

1.1 ประโยคแบบนี้ใช้ในเรื่องราวเล่าบอกตามธรรมดา คำกับตำแหน่งของคำในประโยคมีลักษณะเป็น 5 แบบ ดังที่อธิบายมาแล้วในบทเรียนที่ 2 คือ

ก. ประธาน + กริยาอกรรม หรือ กริยาอกรรมย่อย เช่น

หญิงสาว คลาน
คอกไม้ สวาย

ข. ประธาน + วิกตรกริยา + บทเสริมความ เช่น

เรา เป็น นักศึกษา
ท่าน เป็น ใหญ่

ค. ประธาน + กริยาสกรรม + กรรม เช่น

ตำรวจ คุมดูแล ประชาชน
พ่อค้า ขาย สินค้า

ง. ประธาน + กริยาทวิกรรม + กรรมตรง + กรรมรอง เช่น

ผู้ใหญ่ แจก ของขวัญ เด็ก ๆ
ครู สอน หนังสือ ผู้ใหญ่

จ. ถ้ามีส่วนขยายอยู่ด้วย ส่วนขยายนั้นมักอยู่ข้างหลังติดกับส่วนที่ถูกขยาย ยกเว้นส่วนขยายกริยาอาจจะไม่อยู่ติดกับกริยาเสมอไป เช่น

ประธาน + ขยายประธาน + กริยา + ขยายกริยา
เด็ก น้อย หลับ สนิท
นักเรียน คนนั้น ป่วย เมื่อวานนี้

ในประโยคที่ 2 อาจเรียงลำดับคำขยายสับตำแหน่งเดิมก็ได้เป็น

ขยายกริยา + ประธาน + ขยายประธาน + กริยา
เมื่อวานนี้ นักเรียน คนนั้น ป่วย

ถ้าหากประโยคใดมีกรรมหรือบทเสริมความมาหลังกริยาแล้ว ส่วนขยายกริยา จะไม่ยู่ติดกับตำแหน่งกริยา มักจะอยู่ในตำแหน่งหน้าสุด หรือหลังสุดของประโยคก็ได้ แล้ว แขนงชนิดของคำ เช่น

ประธาน + ขยายประธาน + กริยา + กรรม + ขยายกรรม + ขยายกริยา
 สาว สวย ปัก ดอกไม้ หอม ในแจกัน
 ตำรวจ หนุม จับ ผู้ร้าย สำคัญ ในตอนเช้า

ในประโยคที่ 2 อาจเอาตำแหน่งขยายกริยามาวางไว้หน้าประโยคก็ได้ แต่ใน ภาษาพูดจะมีคำว่า จะ ค่ะ หรือครับ ลงท้ายประโยคตามควรแก่โอกาส ในการตอบคำถาม เชิงรับ คำรับว่า จะ ค่ะ ครับ ใช่ หรือ เออ เพียงคำเดียว อาจแทนความทั้งประโยค ได้ เช่น

การไปทัศนศึกษาราวนี้ เธอเป็นผู้จัดใจไหม → ตอบว่า ใช่

แบบฝึกหัดที่ 1

1. จงเติมภาคประธานหรือภาคแสดงลงในช่องว่าง เพื่อให้เป็นประโยคโดยเลือกจากคำ หรือข้อความที่ให้ไว้ข้างล่าง

1.1 กรุงเทพฯ _____

1.2 ปลาตัวโต _____

1.3 _____ กินข้าวทุกวัน

1.4 _____ คำข่าวในฤดูฝน

1.5 ประเทศเกาหลี _____

คำที่ให้ไว้ :	ชาวเอเชียส่วนใหญ่	เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย
	อยู่ในทวีปเอเชีย	กินปลาตัวเล็ก ชวานา

2. จงเติมข้อความลงในช่องว่าง เพื่อขยายประธาน ขยายกริยา และขยายกรรม ในประโยคต่อไปนี้

- 2.1 เด็ก _____ ร้องไห้กึ่งคืน
- 2.2 ม้าวิ่ง _____ แค่ม้าวิ่ง _____
- 2.3 คนสวนปลูกต้นไม้ _____
- 2.4 ครู _____ ที่เด็กนักเรียน
- 2.5 ทหารของเราป้องกันประเทศชาติ _____

3. จงตอบคำถามต่อไปนี้ เป็นเพียงคำเดียวหรือสองสามคำโดยเชิงรับ

- 3.1 คุณเป็นนักศึกษาแผนกภาษาไทยไซไหม _____
- 3.2 คุณวางนอนไหม _____
- 3.3 คุณรู้สึกอ่อนเพลียมากไหม _____
- 3.4 คุณเพิ่งเดินทางมาจากต่างจังหวัดไซไหม _____
- 3.5 คุณเพิ่งมาเมืองไทยเป็นครั้งแรกไซไหม _____

2. แบบที่ 2 ประโยคปฏิเสธ

2.1 ประโยคปฏิเสธในภาษาไทย ใช้คำว่า "ไม่" ทำประโยคบอกเล่าให้เป็นประโยคปฏิเสธ ซึ่งตำแหน่งของ "ไม่" จะวางเรียงไว้ในที่ต่าง ๆ ของประโยคดังนี้

- ก. วางไว้หน้ากริยาสำคัญ เช่น
เขาไม่ไปโรงเรียนวันนี้
เขาไม่กลับบ้าน
เขาไม่ชอบกินขนมปัง

- ข. ถ้ามีกริยาช่วยควย วางไว้หลังกริยาช่วย
เขายังไม่กลับบ้าน
เขาจะไม่ไปทำงานวันนี้
เขาต้องไม่ทำตามฉัน

กริยาช่วยบางคำ เช่น ต้อง ควร อยาก บางทีเอา "ไม่" หรือ "มิ" ซึ่งเป็นคำปฏิเสธวางไว้ข้างหน้าได้ แต่มีความหมายต่างกัน เช่น

เธอไม่ต้องทำตามฉัน

คุณไม่ควรไปต่างจังหวัด

ฉันไม่อยากอ่านหนังสือ

เขามิควรทำเช่นนั้น

ฉันมิได้ทำตามเธอ

ก. ถ้ามีคำวิเศษณ์อยู่ควย จะวางไว้หน้าคำวิเศษณ์นั้น ๆ เช่น

เขาเขียนหนังสือไทยไม่สวย

เขาอ่านหนังสือไม่ออก

เขาทำงานไม่เรียบร้อย

เขากินขนมปังไม่เป็น

2.2 ในความปฏิเสธ นอกจากจะใช้คำ "ไม่" แล้ว ยังใช้คำอื่นได้อีก คือ

ก. ใช้ เช่น ใช้ว่าเขาไม่รักไม่ใคร (= ไม่ใช้ว่า)

ข. หา....ไม่ เช่น หาได้ไปไม่ (= ไม่ได้ไป)

ค. มิ เช่น มิได้มีใครเห็นใจ (= ไม่ได้มี)

"มิ" ใช้ได้เฉพาะกริยาบางคำเท่านั้น มิได้ ทามิได้

2.3 เมื่อปฏิเสธความทั้งประโยคซึ่งตามด้วย "หรือ" "ไหม" ก็จะใช้คำ "เปล่า"

เช่น

คุณทำแก้วแตกใช่ไหม

เปล่า (ฉันไม่ได้ทำ)

คุณชวนเขาใช่ไหม

เปล่า (ฉันไม่ได้ชวน)

คุณบอกเขาหรือเปล่า

เปล่า (ฉันไม่ได้บอก)

แบบฝึกหัดที่ 2

1. ประโยคต่อไปนี้ เป็นประโยคบอกเล่า จงเปลี่ยนประโยคบอกเล่านี้เป็นประโยคปฏิเสธ
 - 1.1 ฉันจะส่งสินค้าในเค่อนหน้า _____
 - 1.2 คุณควรทำงานในค่านนี้ _____
 - 1.3 นักกีฬาทุกคนต้องเชื่อฟังการตัดสินของกรรมการ _____
 - 1.4 ประชาชนทุกคนต้องมีความสามัคคีกันและกัน _____
 - 1.5 เขามีน้ำใจเป็นนักกีฬา _____
2. จงเรียบเรียงคำต่อไปนี้ใหม่ให้เป็นประโยคสมบูรณ์
 - 2.1 ฉัน ใค้ทำ ไม่ เปลา เช่นนั้น
 - 2.2 เจ้านาย หนังสือ อ่าน ออก ไม่ ของฉัน
 - 2.3 ผู้จัดการ เป็น ไม่ ว่ายน้า คนนั้น
 - 2.4 นักข่าว ไม่ คนนั้น บทความ เขียน ก็ คอย
 - 2.5 ไม่ ฉัน อยาก แค้เข้า คีน
3. แบบที่ 3 ประโยคคำถาม

ในประโยคคำถามของภาษาไทย มีตำแหน่งของคำเรียงลำดับดังนี้ คือ

- 3.1 ใช้คำว่า "หรือ (หรือไม่, หรือยัง, หรือเปล่า) "ไหม" "ใช่ไหม" ไว้ท้ายประโยค เช่น

ทานนอนหลับแล้วหรือ

คุณจะไปต่างจังหวัดหรือไม่

คุณจะไปเมืองไทยอีกหรือเปล่า

เธอชอบเสื้อตัวนี้ไหม

คุณเป็นคนเกาหลีใช่ไหม

2.4 มมมาโคยรตไฟ

2.5 ฉินกระหายน้ำมาก

3. จงตอบคำถามต่อไปนี้เป็นประโยคบริบูรณ์โดยใช้คำในวงเล็บ

3.1 กระเป๋าเดินทางใบนี้ของคุณชื่อที่ไหน (ห้างสรรพสินค้า)

3.2 คุณจะไปท่องเที่ยวทั่วโลกเมื่อไร (ปีหน้า)

3.3 เมื่อโตแล้วคุณอยากเป็นอะไร (อาชีพภาษา)

3.4 คุณจะกลับบ้านอย่างไร (รถแท็กซี่)

3.5 คุณไปต่างประเทศทำไม (เรียนหนังสือ)

4. แบบที่ 4 ประโยคคำสั่งหรือบังคับหรือขอร้อง

โดยปกติถ้าเป็นประโยคแสดงความบังคับ มักละประธานบุรุษที่ 2 เช่น คุณ
ทาน เธอ ไว้ในฐานะที่เข้าใจ การเรียงลำดับตำแหน่งของคำเป็นดังต่อไปนี้

4.1 ใช้คำว่า "อย่า" ไว้หน้าประโยค แสดงการสั่งห้าม เช่น

อย่าวิ่งเล่นในห้อง

อย่าส่งเสียงดัง

4.2 ใช้คำว่า "ช้" "เสีย" "นะ" "เถอะ" "เลิก" "ที่" ไว้ท้ายประโยค
แสดงการสั่งให้ทำ เช่น

เปิดประตู

กินข้าวเสีย

ไปกินเถอะ

4.3 ใช้คำว่า "จง" ไว้หน้าประโยค แสดงการสั่งให้ทำ ส่วนมากใช้ในภาษาเขียน
เท่านั้น เช่น

จงเติมคำลงในช่องว่างต่อไปนี้

จงเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและพ่อแม่

4.4 ใช้คำว่า "โปรด" "กรุณา" "วาน" "ช่วย" ไว้หน้าประโยคแสดงอาการ
ขอร้องอย่างสุภาพ เช่น

โปรดส่งจดหมายให้เขาคับ

กรุณาอธิบายอีกครั้งหนึ่ง

วานหยิบสมุดสีน้ำตาล

ช่วยใส่น้ำตาลในถุง

แบบฝึกหัดที่ 4

1. ประโยคต่อไปนี้ เป็นประโยคบอกเล่า จงเปลี่ยนประโยคบอกเล่า เป็นประโยคคำสั่งตาม
สิ่งในวงเล็บ
 - 1.1 ว้ายน้ำในสระน้ำ (สั่งห้าม)
 - 1.2 เล่นฟุตบอลในสนามนี้ (สั่งห้าม)
 - 1.3 เธอเปิดหน้าต่าง (สั่งให้ทำ)
 - 1.4 คุณก้มหนังสือในห้องสมุด (สั่งให้ทำ)
 - 1.5 เธอล้างชามในห้องครัว (สั่งให้ทำ)
2. ประโยคต่อไปนี้ เป็นประโยคคำสั่ง จงเปลี่ยนประโยคคำสั่ง เป็นประโยคขอร้องอย่าง
สุภาพ
 - 2.1 อย่าใช้สินค้าต่างประเทศ
 - 2.2 ขับรถช้า ๆ สิ
 - 2.3 เอาสิ่งของนี้ไปให้หมกเสีย
 - 2.4 อย่าสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ
 - 2.5 ออกไปข้างนอกที่

แบบฝึกหัดที่ 5

1. จงหาคำเชื่อมจากคำที่ให้ไว้มาเชื่อมคำหรือประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง
 - 1.1 ลูก ๆ สงสัยถึง _____ คุณนอนหลับ
 - 1.2 คุณอยากมีเงิน _____ คุณไม่ทำงาน
 - 1.3 ทุกคนกลับบ้านหมด _____ เป็นเวลาแล้ว
 - 1.4 เขาสมองดีมาก _____ เขียนหนังสือเก่งกว่า
 - 1.5 _____ อยากเป็นทนายความ ก็ต้องเรียนกฎหมาย
 - 1.6 ฉันอยากไต่คอกไม้ _____ แจกัน
 - 1.7 ฉันไม่มีเงิน _____ จะสร้างโรงงานใหญ่
 - 1.8 _____ เขาเป็นเพื่อนสนิท _____ อย่าไว้ใจมากนัก

คำที่ให้ไว้ : และ กับ หรือ แต่ แม้ว่า....แต่ก็ ถ้า เพราะ เมื่อ ที่ เพราะฉะนั้น

2. จงใช้คำเชื่อมต่อไปนี้แต่งประโยคสั้น ๆ คำละหนึ่งประโยค

- 2.1 ถ้า : _____
- 2.2 เมื่อ : _____
- 2.3 เพราะฉะนั้น : _____
- 2.4 หรือ : _____
- 2.5 และ : _____

บทเรียนที่ 4

การใช้บทขยายในประโยค

จุดมุ่งหมายของบทเรียน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. บอกตำแหน่งของบทขยายในประโยคได้ถูกต้อง
2. บอกหน้าที่ของบทขยายได้ถูกต้อง
3. เรียงบทขยายเข้าประโยคได้ถูกต้อง
4. ชี้บ่งได้ว่าบทไหนเป็นบทขยายและขยายอะไรบ้าง
5. เมื่อพบประโยคที่มีบทขยายแล้วชี้ได้ว่าคำไหนเป็นบทขยาย

เนื้อหา

ผู้เรียนได้ทราบมาแล้วว่าประโยคประกอบด้วย บทประธาน บทกริยา บทเสริมความ บทกรรม และบทขยาย และประโยคในภาษาไทยมีโครงสร้างพื้นฐานหลายแบบ เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง หรือขอร้อง ฯลฯ การผูกประโยค นอกจากต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ยังต้องอาศัยการใช้บทขยายเข้าช่วย เพื่อให้ได้ประโยคที่มีใจความที่สละสลวยอีกด้วย ถ้าจะเปรียบเทียบกับบ้าน กฎเกณฑ์ดังกล่าวแล้วนี้ คือตัวบ้านซึ่งเพิ่งปลูกเสร็จ ส่วนการใช้บทขยายคือ การตกแต่งบ้าน ถ้ารู้จักตกแต่งให้ดี บ้านก็จะงามมาก

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงจะเสนอเรื่องการใช้บทขยายในภาษาไทย ในบทเรียนที่ 4 นี้ โดยแบ่งเนื้อหาดังต่อไปนี้ คือ

1. การใช้บทขยายที่เป็นคำ
2. การใช้บทขยายที่เป็นวลี

- 1.5 เด็กที่ยอมได้รับรางวัล คำขยายคือ _____ ขยาย _____
2. จงเลือกคำวิเศษณ์ที่ใ้ไว้ ขยายนามและกริยา ให้เหมาะสม
- 2.1 นกจิกหนอน _____
- 2.2 สาวสวยตายของ _____
- 2.3 กระจุกตาอยู่ในสวน _____
- 2.4 แหวนเพชรมีราคา _____
- 2.5 คนโบราณมีความกึก _____

คำวิเศษณ์ที่ใ้ไว้ : กว้าง เก่ง เก่า ลูก แพง
รอบคอบ ชยัน

2. การใช้ขบขยายที่เป็นวลี
- 2.1 วลีคือ กลุ่มคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปเรียงติดต่อกัน แต่ยังไม่ครบองค์ประกอบ ในวลีหนึ่ง ๆ อาจมีน้อยคำ หรือมากคำก็ได้
- 2.2 วลีแบ่งออกเป็น 7 ชนิด และแต่ละชนิดได้นำหน้า เทียบ
- นาฬิกาข้อมือเรือนทอง เดินตรงเวลา (นามวลี เพราะนามนำหน้า)
- ข้าพระบาท จะขอติดตามไปถวาย (สรรพนามวลี เพราะสรรพนามนำหน้า)
- ประเทศเกาหลี กำลังก้าวไปสู่ความเจริญ (กริยาวลี เพราะกริยานำหน้า)
- เขาควร ถูกลงยิ่งกว่านี้ สิบเท่า (วิเศษณ์วลี เพราะวิเศษณ์นำหน้า)
- เขา เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร (บุพบทวลี เพราะบุพบทนำหน้า)
- เขา ขยันทำงาน แต่อย่างไรก็ตาม เขาก็ไม่รวย (สันธานวลี เพราะสันธานนำหน้า)
- โอยตายแล้ว ชนกันจริง เค็้กพวกนี้ (อุทานวลี เพราะอุทานนำหน้า)
- 2.3 วลีที่ทำหน้าที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเหมือนกับคำ อาจจะเป็นประธาน กริยา กรรม บทเสริมความ หรือเป็นส่วนขยายดังต่อไปนี้ คือ

- ก. วลี ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทประธาน เช่น
นกเขาชวาบินเร็ว
การเรียนภาษาไทยมีประโยชน์มาก
- ข. วลี ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทกริยา เช่น
เขากำลังขยันเรียนหนังสือ
เจ้าหน้าที่ประกาศรับสมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัย
- ค. วลี ซึ่งทำหน้าที่เป็น บทกรรม เช่น
ปลาตัวโตกินปลาตัวเล็ก
รัฐบาลส่งเสริมการทำเกษตร
- ง. วลี ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทเสริมความ เช่น
ความคืบหน้าเป็นสิ่งน่าสนใจ
เขาเป็นนักการเมืองชื่อดัง
- จ. วลี ซึ่งทำหน้าที่บทขยาย เช่น
ชาวในหม้อทองเหลืองยังไม่สุก (ขยายนาม)
นายพรานยิงเสือในป่าทึบ (ขยายนาม)
หล่อนยิ้มหวานระรื่น (ขยายกริยา)
คุณพ่อตื่นแต่เช้า (ขยายกริยา)
มาชาวตัวนี้วิ่งเร็วมากเหลือเกิน (ขยายวิเศษณ์ด้วยกัน)
หล่อนเป็นคนสวยที่สุดในโลก (ขยายวิเศษณ์ด้วยกัน)

ข้อสังเกต

คำประสมก็มีลักษณะคล้ายวลี โดยเฉพาะนามวลี แต่ต่างกันที่คำประสมนั้นจะเป็นคำที่ประสมกันแล้วเกิดความหมายใหม่ ถ้าหากมีความหมายเรียงกันไปตามรูปคำแล้ว ก็จะเป็นวลี อย่างไรก็ตาม คำประสมทุกคำเป็นวลีได้ แต่วลีไม่ใช่เป็นคำประสมเสมอไป

แบบฝึกหัดที่ 2

1. จงเลือกเติมวลีที่กำหนดให้ลงในช่องว่างตามความเหมาะสม

1.1 ในสงครามมี _____

1.2 เขาชอบ _____

1.3 การออกกำลังกายเป็น _____

1.4 คนนั้นแหละเป็น _____

1.5 ตัวตาย _____ ชาติตาย

วลีที่ให้ไว้ : คีกว่า เดินเล่นซ่า ๆ ที่พึ่งของคน ความชั่ว
คนตายมาก สิ่งมีประโยชน์ เมื่อภายหลัง

2. จงเขียนประโยคต่อไปนี้ใหม่ โดยใส่วลีที่ให้ไว้ในวงเล็บตามความเหมาะสม

2.1 เขาเพิ่งสำเร็จการศึกษา (เมื่อปีที่แล้ว) _____

2.2 สถานทูตไทย อยู่ไกลบ้านผม (ประจำเกาหลี) _____

2.3 นายลีเรียนภาษาไทย (เป็นวิชาเอก) _____

2.4 ดอกไม้บานสะพรั่ง (ในสวน) _____

2.5 เธอออกไปเที่ยวนี้ (จากที่นี่) _____

3. จงใช้วลีต่อไปนี้แต่งประโยคสั้น ๆ วลีละหนึ่งประโยค

3.1 (เมื่อวานนี้) _____

3.2 (บนโต๊ะ) _____

3.3 (ไปเที่ยว) _____

3.4 (จากประเทศไทย) _____

3.5 (เล่นนี้) _____

3. การใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ

3.1 ประโยคในภาษาไทย แบ่งออกเป็น 3 ชนิดด้วยกัน คือ เอกกรรณประโยค (Simple Sentence) สังกรประโยค (Complex Sentence) และอเนกกรรณประโยค (Compound Sentence)

ก. เอกกรรณประโยค คือประโยคเล็ก ๆ ที่ประกอบด้วยภาคประธาน และภาคแสดงคนละอย่างเดียว และความหมายเฉพาะอย่างเดียว เช่น

เขากำลังป่วยหนักอยู่
ไปเยี่ยมอาจารย์กันใหม่
ของลดราคาแล้ว

ข. สังกรประโยค คือประโยคใหญ่ที่มีประโยคเล็ก 2 ประโยคขึ้นไปรวมกัน โดยมีเอกกรรณประโยคใหญ่สำคัญ (เรียกว่า มุขประโยค) อยู่ประโยคหนึ่ง และมีเอกกรรณประโยคน้อย (เรียกว่า ออนุประโยค) มาทำหน้าที่เป็นบทขยายหรือมาปรุงแต่งส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคสำคัญ เช่น

เรามีหน้าที่ที่จะ <u>ต้องรักษาชาติ</u>	(ขยายกรรม)
ลูกของหมอที่ <u>เล่นกีฬาเก่ง</u> สอบไล่ได้	(ขยายประธาน)
เขา <u>ดี</u> เด็กคนนั้น <u>จน</u> <u>ศิโรชะแตก</u>	(ขยายกริยา)
นายคิม <u>ซึ่ง</u> <u>อ้วน</u> <u>จน</u> <u>เดิน</u> <u>ไม่ไหว</u> ตายแล้ว	(ขยายวิเศษณ์)
เขา <u>ห้าม</u> <u>คน</u> <u>เด็ก</u> <u>ออก</u> <u>ไม้</u>	(เป็นบทกรรม)

ค. อเนกกรรณประโยค คือประโยคใหญ่ที่เกิดจากเอกกรรณประโยคตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปรวมกัน โดยสันธานเป็นคำเชื่อมข้อความ และเอกกรรณประโยคที่นำมารวมกันนั้น มีใจความเท่ากัน เช่น

ฝนตกที่ทุ่งนา แต่ ในเมืองฝนไม่ตก
วันนี้เราจะซ่อม วัง หรือ เราจะซ่อม ยิง ประตู
เขาเป็นคน ซื่อ และ ซน
คนนั้นทำ ผิด กฎหมาย เขา จึง ถูก ปรับ

วันนี้จะไปหาหมอแล้วจะไปซื้อหนังสือ
เพราะเขาเป็นคนโง่ เขาจึงไม่เข้าใจ

3.2 ถ้ามีบทขยายในประโยค เอกภรณประโยคและอเนกภรณประโยคนั้น ขยายด้วยคำหรือวลี แต่สังกรประโยคนั้นขยายด้วยประโยคน้อยคืออนุประโยค ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทขยาย หรือปรุงแต่งส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคสำคัญ อนุประโยคนี้ถ้าแบ่งตามหน้าที่ที่นำไปขยายหรือปรุงแต่ง จำแนกออกเป็น 3 ชนิด คือ

ก. คุณาอนุประโยค คืออนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายนาม และสรรพนามในที่ตำแหน่งต่าง ๆ กัน อนุประโยคชนิดนี้ ทำหน้าที่คล้ายคำวิเศษณ์ และใช้คำว่าที่ ซึ่ง อัน ผู้ เป็นบทเชื่อม เช่น

คนที่ <u>ประพฤติดี</u> ยอมเจริญ	(ขยายประธาน)
ฉันรักคนที่ <u>รักฉัน</u>	(ขยายกรรม)
ศิษย์ <u>ซึ่ง</u> เรามองเห็นนี้เป็นอาจารย์โรงแรม	(ขยายประธาน)
นายพรานยิงนกตัวที่ <u>กำลังบิน</u>	(ขยายกรรม)
รถที่ <u>แล่นเร็ว</u> มักมีอุบัติเหตุ	(ขยายประธาน)

ข. วิเศษนามาอนุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายบทกริยา หรือขยายคำวิเศษณ์ด้วยตนเอง เช่น

ตำรวจมา <u>เมื่อ</u> ผู้ร้ายหนีไปแล้ว	(ขยายกริยาวิ)
ขโมยมา <u>เมื่อ</u> ฝนตก	(ขยายกริยาวิ)
หมองูตาย <u>เพราะ</u> งูกัด	(ขยายกริยาวิ)
เขาพูดมากจน <u>ฉัน</u> รำคาญ	(ขยายวิเศษณ์)
ลมพัดแรงจน <u>ฉัน</u> ไม่หัด	(ขยายวิเศษณ์)

ค. นามาอนุประโยค คืออนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นบทประธาน บทกรรม บทเสริมความ หรือบทขยาย เช่น

<u>คน</u> เดินริมถนนต้องระวังรถ	(เป็นบทประธาน)
ครู <u>ไม่</u> ชอบ <u>คน</u> เขียนหนังสือยุ่ง ๆ	(เป็นบทกรรม)

เขาเป็นคนมีนิสัยดี (เป็นบทเสริมความ)
 ชาวน้ำท่วมทั่วประเทศ เป็นความจริง (เป็นบทขยาย)
 เขาบอกฉันว่าสุนัขกัดเด็ก (เป็นบทขยาย)

ข้อสังเกต

ผู้เรียนอาจมีความสับสนเกิดขึ้นระหว่างวิเศษนามุประโยค กับอเนกรรดประโยค ที่แสดงเหตุผล แต่ทั้งสองประโยคนี้ไม่เหมือนกัน คืออเนกรรดประโยคที่แสดงเหตุผล ต้องเรียงประโยคเหตุไว้ข้างหน้า ประโยคผลไว้หลัง ส่วนวิเศษนามุประโยคเรียงประโยคผลไว้ข้างหน้า ประโยคเหตุไว้หลัง เช่น

รถยนต์ปล่อยไอเสียมาก อากาศจึงเป็นพิษ (อเนกรรดประโยค)
 เขาไม่สบาย ฉันจึงมาเยี่ยม (อเนกรรดประโยค)
 เพราะงูกัดหมองจึงตาย (อเนกรรดประโยค)
อากาศเป็นพิษ เพราะรถยนต์ปล่อยไอเสียมาก (วิเศษนามุประโยค)
ฉันมาเยี่ยม เพราะเขาไม่สบาย (วิเศษนามุประโยค)
หมองตาย เพราะงูกัด (วิเศษนามุประโยค)

แบบฝึกหัดที่ 3

1. จงเลือกเติมบทขยายที่เป็นประโยคที่กำหนดให้ ลงในช่องว่างตามความเหมาะสม
 - 1.1 บริษัทไทย _____ ขาดทุนสองด้านบาทในปีที่แล้ว
 - 1.2 ประชาชนต้องการสินค้า _____
 - 1.3 น้ำท่วมหนักทั่วประเทศ _____
 - 1.4 นักกีฬาสองฝ่ายปะทะกันแรง _____
 - 1.5 หนังสือพิมพ์ลงข่าวว่า _____

1.6 เรื่อง _____ มีอิทธิพลต่อราคาสินค้าอื่น ๆ

1.7 เขามากของตัวเองมาก _____

บทขยายที่ให้ไว้ : จนหัวแตก
 ซึ่ง เป็นโรงงานผลิตน้ำมัน
 เพราะฝนตกหนัก
 น้ำมันขึ้นราคา
 จนเพื่อนฝูงไม่อยากจะคบเขา
 ที่ราคาถูกลงและคุณภาพดี
 นายกรัฐมนตรีไทยจะเยือนประเทศเกาหลี
 เพราะลมพัดแรง

2. ประโยคต่อไปนี้ เป็นอนุประโยคประโยค จงเขียนประโยคต่อไปนี้ใหม่ให้เป็นวิเศษนาม-
 ประโยค

2.1 อากาศหนาว ทุกคนจึงใส่เสื้อหนา _____

2.2 เพราะไม่มีอาหาร เขาจึงอดตาย _____

2.3 เขาทำงานหนัก เขาจึงกลายเป็นเศรษฐี _____

3. จงเติมคำหรือประโยคในช่องว่างตามความเหมาะสม

3.1 ค่าครองชีพในเมืองสูง แต่ในชนบท _____

3.2 เขาเป็นคนซื่อสัตย์หรือเขาเป็น _____

3.3 ดอกไม้ที่ _____ สวยมาก

3.4 เมื่อ _____ ต้องกินข้าว

3.5 ทีมฟุตบอลของเราแพ้ เพราะ _____

ประมวลคำ

คำชี้แจง

คำที่เลือกมาเรียงไว้ในที่นี้เป็นคำที่เลือกจากตัวอย่างและแบบฝึกหัดของแต่ละบทเรียนตั้งแต่บทเรียนที่ 1 ถึงบทเรียนที่ 4 ได้เรียงไว้ตามลำดับอักษรและบอกลักษณะของคำไว้ในวงเล็บท้ายคำ โดยให้อักษรย่อเพื่อให้ผู้เรียนเปิดดูได้โดยสะดวก แต่คำบางคำอาจทำหน้าที่ได้มากกว่าหนึ่งชนิด ทั้งนี้ต้องพิจารณาบริบทที่แวดล้อมคำนั้น ๆ ด้วย

อักษรย่อบอกลักษณะของคำตามหลักไวยากรณ์ คือ

น. = คำนาม	ส. = คำสรรพนาม	ก. = คำกริยา
ว. = คำวิเศษณ์	ป. = คำบุพบท	สัน. = คำสันธาน
อ. = คำอุทาน		

ก

ก็ (สัน.)	ก็สี (สัน.)	ก็ไค้ (สัน.)	กฏ (บ.)	กฏหมาย (น.)
กรณี (น.)	กรรม (น.)	กรรมกร (น.)	กรรมการ (น.)	กรอบ (บ.)
กระดาษ (น.)	กระโถก (ก.)	กระต่าย (น.)	กระทั่ง (สัน.)	กระป๋อง (น.)
กระดม (ส.)	กระหาย (ก.)	กราบ (ก.)	กราบเรียน (ก.)	กรุงเทพมหานคร (น.)
กรุณา (ก.)	กลม (ว.)	กลับ (ก.)	กลัว (ว.)	กลืน (น.)
กลาย (ก.)	กวยเตี๋ยว (น.)	กว่า (สัน.)	กว้าง (ว.)	กอง (น.)
กองทหาร (น.)	กอน (ว.)	กะ (สัน.)	กัก (ก.)	กัน (ก.)
กั๊บ (บ.)	กั๊บข้าว (บ.)	กา (น.)	กาย (น.)	การ (น.)
การบ้าน (น.)	การเมือง (น.)	การศึกษา (น.)	ก้าว (ก.)	กำลัง (น.)
กิจการ (น.)	กิน (ก.)	กิ่งไม้ (น.)	กีฬา (น.)	กี (ว.)
กู (ส.)	แกง (ว.)	เก็บ (ก.)	เกษตร (น.)	เกาหลี่ (น.)
เกา (ว.)	เกาอิ (น.)	เกาะ (ก.)	เกิด (ก.)	เกิน (ก.)

เกินไป(ว.)	เกี่ยวข้อง(บ.)	เกือบ (ว.)	แก(ส.)	แก (ก.)
แก(ก.)	แกไข(ก.)	แกง (ก.)	แก้ว(น.)	โกจร(ว.)
ไกล(ว.)	ไกล(น.)	ไกล(ว.)		

ข

ขณะ(บ.)	ขณะนี้ (ว.)	ขนม (น.)	ขนมปัง(น.)	ขโมย(ก.)
ขยัน(ว.)	ขยาย(ก.)	ขวา(ว.)	ขอ(ก.)	ขอ(น.)
ขอความ(น.)	ข้อมือ(น.)	ของ(น.)	ของกิน(น.)	ของขวัญ(น.)
ของจำเป็น(น.)	ของใช้(น.)	ของเดือน(น.)	ขอ(ก.)	ขี้(ก.)
ขัน(ว.)	ขัน(น.)	ขับ(ก.)	ขา (น.)	ขา (ส.)
ข้าง(บ.)	ข้างนอก(บ.)	ข้างใน(บ.)	ขา(ก.)	ขา(น.)
ข้าพเจ้า(ส.)	ข้าพระบาท(ส.)	ชาย(ก.)	ชาว(ว.)	ชาว(น.)
ข้าว(น.)	ข้าศึก(น.)	ขึ้น(ก.)	ขึ้น(ว.)	ขึ้น(ว.)
ขี่(ก.)	เขา(ส.)	เข้า(ก.)	เข้าใจ(ก.)	เขียน(ก.)
แขก(น.)	แข็ง(ว.)	แขน(น.)	ไข(น.)	

ค

คง (ก.)	คณะ(น.)	คณะกรรมการ(น.)	คณาจารย์(น.)	คน(น.)
คนไข้(น.)	คน(ก.)	คบ(ก.)	ครึ่ง(บ.)	ครึ่ง(ว.)
คราว(น.)	ครู(น.)	ครูใหญ่(น.)	คล้าย(ว.)	ควร(ก.)
ความ(น.)	ความคิด(น.)	ความหมาย(น.)	คอ(น.)	คอย(ว.)
คะ(ว.)	คะ(ว.)	คะแนน(น.)	คั้น(น.)	คา (น.)
คำครองชีพ(น.)	กาชาย(ก.)	ค้าง(ก.)	คำ(น.)	คำประสม(น.)
คำมูล(น.)	คิก(ก.)	คิมชี(น.)	คั้น(ก.)	คื้อ(ก.)

คุณ(ส.) คุ(น.) เคย(ก.) เครื่อง(น.) เครื่องเขียน(น.)
 เครื่องใช้(น.) เครื่องแต่งกาย(น.) เครื่องบิน(น.) เครื่องมือ(น.) เครื่องสำอาง(น.)
 เครื่องหมาย(น.) เคารพ(ก.) เคาะ(ก.) แคม(ว.) ไคร(ส.)
 ไคร(ก.)

ฅ

ฅา (ก.) ฅาตกรรม(น.)

ง

งวง(ว.) งวงนอน(ว.) งาน(น.) งาน(ว.) ง่าย(ว.)
 งู (น.) เงิน (น.) เงินเคียน(น.) เงา(น.) โง่ (ว.)

จ

จง (ก.) จก (ก.) จคหมาย(น.) จน(สัน.) จับ (ก.)
 จม (ก.) จริง (ว.) จริงใจ (ว.) จวน(ว.) จะ (ก.)
 จ๊ะ (ว.) จังหัด(น.) จัก (ก.) จักการ(ก.) จับ (ก.)
 จับใจ(ก.) จาก(บ.) จ้าง(ก.) จาน(น.) จาม(ก.)
 จารกรรม(น.) จ่า(ก.) จ่าเป็น(ก.) จิก(ก.) จิ้ง(สัน.)
 จุก(น.) จุกหมาย(น.) เจ็บ(ว.) เจริญ(ก.) เจ้า(ส.)
 เจ้านาย(น.) เจ้าหน้าที(น.) แจก(ก.) แจกกัน(น.) แจง(ก.)
 โจร(น.) โจเย้น(ว.) โจฮอน(ว.)

ฉ

ฉับ(น.) ฉาด(ว.) ฉะนั้น...จึง(สัน.) ฉัน(ส.) ฉะ(ก.)

ช

ชน(ก.)	ชามพ(น.)	ชนะ(ก.)	ชนิก(น)	ชม (ก.)
ชมเชย(ก.)	ชวน(ก.)	ชวย(ก.)	ชวยเหลือ(ก.)	ชวา(น.)
ชอง (น.)	ชอน(น.)	ชอม(ก.)	ช็อก(ก.)	ช็อกชวน(ก.)
ช็อค(ว.)	ช็อคเจน(ว.)	ช้อน(น.)	ชัว(ว.)	ชัว(ว.)
ช่าง(น.)	ช่างกล(น.)	ช่างคัดนม(น.)	ช่างคัดนม(น.)	ช่างคัดเลือด(น.)
ช่างไม้(น.)	ช่างสี(น.)	ช่าง(น.)	ชากิ(น.)	ชาม(น.)
ชาย(น.)	ชายทะเล(น.)	ชาว(น.)	ชาวนา(น.)	ชาวนาน(น.)
ชาวประมง(น.)	ชาวเมือง(น.)	ชาวไร่(น.)	ชาวสวน(น.)	ชิวะ(อ.)
ช็อค(ว.)	ชี้แจง(ก.)	ชีวิต(น.)	ชื่นชม(ก.)	ช็อค(น.)
ชุก(น.)	เชิญ(ก.)	เชิญชวน(ก.)	เจน(ส้น.)	เชียงใหม่(น.)
เชื้อ(ก.)	เชื้อฟุ้ง(ก.)	เชื้อก(น.)	เช่า(น.)	แช่(ก.)
ไช(ว.)	ไชใหม่(ว.)	ไช้(ก.)	ไชโย(อ.)	

จน(ว.)	จอม(ก.)	จอม(ก.)	จอย(น.)	จ่าย(ว.)
จื่อ(ว.)	จื่อ(ว.)	จิ่ง(ส.)	จื่อ(ว.)	จื่อสัตว์(ว.)
จื่อ(ก.)	จุกชน(ว.)	แจล(น.)		

จาศิ(น.)

คนตรี(น.)	ควน(ว.)	ควย(บ.)	คอก(บ.)	คอกกู่ทว(น.)
คอกไม้(น.)	คัง(ว.)	คังนั้น. . . จึง(สัน)	คังฉั้น(ว.)	กัก(ฉ.)
กาน(น.)	การา(น.)	การ(น.)	คำ(ว.)	กำข้าว(ฉ.)
ค่านา(ก.)	คินัน(ฉ.)	คิน(น.)	คินสอ(น.)	คี(ว.)
คิม(ก.)	คฺ(ว.)	คฺราย(ว.)	คฺ(ก.)	คฺแล (ก.)
เค็ก(น.)	เค็ค(ก.)	เคิน(ก.)	เคินรววน(ก.)	เคินทาง(ก.)
เคินเฮน(ก.)	เคียว(ว.)	เคียว(ว.)	เคือค(ก.)	เคือคร้อน(ว.)
เคือน(น.)	เคือหน้า(ว.)	แค(บ.)	แดง(ว.)	โคย(บ.)
โค(ว.)	โค(ก.)	โคแก(สัน.)		

ค

ตก(ก.)	ตกใจ(ก.)	คน(น.)	คน(น.)	คนไม้(น.)
ตรง(ว.)	ตรงจ(ก.)	ตระกูล(น.)	ทรู(ว.)	ตลอด(ว.)
ตลอดเวลา(ว.)	ตลก(น.)	ตอ(บ.)	ตอไป(ว.)	ตอหน้า(ว.)
ตอสู(ก.)	ตอง(ก.)	ตองการ(ก.)	ตอย(ก.)	ตอย(ก.)
ตะครุบ(ก.)	ตัก(ก.)	ตัง(ก.)	ตังแต่(สัน.)	ตัก(ก.)
ตักสิน(ก.)	ติว(น.)	คา(น.)	ตาก(ก.)	คาง(ฉ.)
คางจิ้งห้วค(น.)	คางประเทศ(น.)	คาม(บ.)	คาย(ก.)	คายจริง(ฉ.)
คายนาย(ฉ.)	คาวจ(น.)	คิ(ก.)	คิเคียน(ก.)	คิค(ก.)
คิตตาม(ก.)	คี(ก.)	คิก(น.)	คิน(ก.)	คฺ(น.)
คฺเยิน(น.)	คฺเคือฉา(น.)	เคน(ก.)	เคนว่า(ก.)	เคิม(ว.)
เคิมที(ว.)	เคิมที(ว.)	เคิม(ก.)	เคีย(ว.)	เคียง(น.)
แค(สัน)	แคก(ก.)	แคง(ก.)	แคงงาน(ก.)	โค(ว.)
โค(ก.)	โคตะ(น.)	โค(บ.)		

ถนน(น.)	ดวายน(ก.)	ฉลด(ก.)	ฉฉน(ก.)	ฉฉยกำ(น.)
ฉฉว(น.)	ฉฉา(ฉฉน.)	ฉฉาหาควำ(ฉฉน.)	ฉฉาม(ก.)	ฉฉง(ก.)
ฉฉงแมวำ(ฉฉน.)	ฉฉง(น.)	ฉฉงเทำ(น.)	ฉฉงมื่อ(น.)	ฉฉง(ว.)
ฉฉงคอง(ว.)	ฉฉง(ว.)	ฉฉง(ว.)	ฉฉง(ว.)	ฉฉง(ข.)
ฉฉง(ก.)				

ท

ทนายควำม(น.)	ทรำบ(ก.)	ทรำม(ก.)	ทรำป(น.)	ทรำร(น.)
ทอง(น.)	ทองค่าง(น.)	ทองเหฉฉอง(น.)	ทองเทฉฉว(ก.)	ทอง(น.)
ทองฉฉน(น.)	ทองฟำ(น.)	ทอล(ก.)	ทอล(น.)	ทอง(ว.)
ทอง...และ(ฉฉน.)	ทองที่(ฉฉน.)	ทองหมค(ว.)	ทองหฉฉย(ว.)	ทอง(ว.)
ทว(ว.)	ทว ๆ ไป(ว.)	ทฉฉนฉฉร(น.)	ทฉฉ(ก.)	ทฉฉ(น.)
ทฉฉ(ก.)	ทฉฉ(ฉ.)	ทฉฉ(ว.)	ทฉฉ(ก.)	ทฉฉฉฉฉ(ก.)
ทฉฉฉฉ(ก.)	ทฉฉฉฉ(ว.)	ทฉฉฉฉ(ก.)	ทฉฉฉฉ(ก.)	ทฉฉฉฉ(ก.)
ทฉฉ(น.)	ทฉฉฉฉ(ว.)	ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(ข.)	ทฉฉฉฉ(น.)
ทฉฉฉฉ(น.)	ทฉฉฉฉ(น.)	ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(ว.)	ทฉฉ(น.)
ทฉฉ(ว.)	ทฉฉ(ว.)	ทฉฉฉฉ(ว.)	ทฉฉฉฉ(น.)	ทฉฉ(น.)
ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(ว.)	ทฉฉ(ฉฉน.)	ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(ก.)
ทฉฉ(ว.)	ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(น.)	ทฉฉ(น.)

ธ

ธฉฉ(น.)	ธฉฉฉฉ(น.)	ธฉฉ(น.)	ธฉฉฉฉ(น.)	ธฉฉ(ฉ.)
ธฉฉ(อ.)				

น

นก(น.)	นกเขา(น.)	นม(น.)	นมสด(น.)	นลก(ข.)
นอกจาก(กั.)	น้อง(น.)	น้องชาย(น.)	น้องสาว(น.)	นอย(ว.)
นะ(ว.)	นัก(ว.)	นักการเมือง(น.)	นักกีฬา(น.)	นักข่าว(น.)
นักธุรกิจ(น.)	นักดนตรี(น.)	นักรบ(น.)	นักร้อง(น.)	นักเรียน(น.)
นักเลง(น.)	นักศึกษา(น.)	นักสืบ(น.)	นั่ง(ก.)	นั้น(ส.)
นั้น(ว.)	นา(น.)	นา(ว.)	นาชั้น(ว.)	นาง(น.)
นางสาว(น.)	นาฬิกา(น.)	นาย(น.)	นายกรัฐมนตรี(น.)	นายทหาร(น.)
นายพราน(น.)	นายอำเภอ(น.)	น้ำ(ก.)	น้ำ(น.)	น้ำแข็ง(น.)
น้ำใจ(น.)	น้ำตก(น.)	น้ำตา(น.)	น้ำตาล(น.)	น้ำปลา(น.)
น้ำพริก(น.)	น้ำมัน(น.)	นิสัย(น.)	นี่(ส.)	นี่(ว.)
เนา(ว.)	เนื่องจาก(กั.)	เนื้อ(น.)	เนื้อวัว(น.)	เนื้อหมู(น.)
แนะ(ก.)	แนะนำ(ก.)	แน(ว.)	แนจ๊ก(ว.)	แนนอน(ว.)
โนน(ส.)	โนน(ว.)	โน(ข.)		

บ

บท(น.)	บทความ(น.)	บทเรียน(น.)	บน(ข.)	บรรทุก(ก.)
บริษัท(น.)	ปอก(ก.)	บอย(ว.)	บังคับ(ก.)	บังดูชา(ก.)
บา(ว.)	บาง(ว.)	บาง(ส.)	บาท(น.)	บาน(ก.)
บาน(น.)	บิดา(น.)	บิน(ก.)	บุรุษ(น.)	บุรุษไปรษณีย์(น.)
บุหรี(น.)	เบา(ว.)	เบิก(ก.)	เบิกบาน(ก.)	แบง(ก.)
โบราณ(ว.)	โบ(น.)	โบสถ์(น.)		

ป

ประภอม(ก.)	ประการ(ก.)	ประจำ(ว.)	ประชาชน(น.)	ประชาธิปไตย(น.)
ประชุม(ก.)	ประทุ(น.)	ประเทศ(น.)	ประเทศชาติ(น.)	ประเพณี(ก.)
ประมง(น.)	ประโยชน์(น.)	ประโยชน์(น.)	ประสม(ก.)	ปรับ(ก.)
ปลดอย(ก.)	ปลา(น.)	ปลาย(น.)	ปลาวาฬ(น.)	ปลู(ก.)
ป่วย(ก.)	ป้องกัน(ก.)	ปะทะ(ก.)	ปีก(ก.)	ป่า(น.)
ป่าไม้(น.)	ป่า(น.)	ปาก(น.)	ปากกา(น.)	ปิด(ก.)
ปี(น.)	ปีหน้า(ว.)	ปีที่แล้ว(ว.)	ปีน(น.)	ปู่(น.)
เหล่า(ว.)	เปิด(ก.)	เป็น(ก.)	แปลก(ว.)	โปรด(ว.)
ไป(ก.)	ไปรษณีย์(น.)			

ผ

ผม(ส.)	ผดไม้(น.)	ผลิต(ก.)	ยอม(ว.)	ผัก(น.)
ผัว(น.)	ผัวเมีย(น.)	ผิด(ว.)	ผุ(ส.)	ผู้จัดการ(น.)
ผู้แทนราษฎร(น.)	ผู้ชาย(น.)	ผุ่ย(น.)	ผู้บังคับบัญชา(น.)	ผู้พิพากษา(น.)
ผู้ขาย(น.)	ผู้หญิง(น.)	ผู้ใหญ่(น.)	แผน(น.)	

ฝ

ฝน(น.)	ฝ้าย(น.)	ฝมือ(น.)	ฝู่ง(น.)
--------	----------	----------	----------

พ

พยางค์(น.)	พรรค(น.)	พรรคการเมือง(น.)	พระ(น.)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว(น.)
พระพร(น.)	พระภิกษุ(น.)	พรรุ่งนี้(ว.)	พลศึกษา(น.)	พวก(น.)

พวกเขา(ส.)	พวกเรา(ส.)	พวก(ส.)	พวก(น.)	พวก(น.)
พ่อแม่(น.)	พี่(ก.)	พี่น้อง(ก.)	พี่(ก.)	พี่ค่อม(น.)
พี่(ว.)	พี่สกุ(น.)	พา(ก.)	พี่(น.)	พี่(น.)
พี่ชาย(น.)	พี่ชาย(น.)	พี่น้อง(น.)	พี่สาว(น.)	พี่(ก.)
พี่(น.)	พี่เมือง(น.)	พี่โฮโฮ(อ.)	พี่(ก.)	เพชร(น.)
เพราะ(สัน.)	เพราะฉะนั้น(สัน.)	เพราะว่า(สัน.)	เพราะ(น.)	เพ็ช(ว.)
เพิก(ก.)	เพิกเฉย(ก.)	เพิง(ก.)	เพียง(ข.)	เพ็ช(สัน.)
เพื่อน(น.)	แพ(ก.)	แพง(ว.)		

ฟ

ฟอง(ก.)	ฟิง(ก.)	ฟ้า(น.)	ฟลุค(น.)	ไฟ(น.)
ไฟฟ้า(น.)				

ภ

ภาค(น.)	ภาพ(น.)	ภาพยนตร์(น.)	ภายใน(ข.)	ภาษา(น.)
ภูเก็(น.)	ภูเขา(น.)			

ม

มาน(น.)	มหาวิทยาลัย(น.)	มอง(ก.)	มอม(ก.)	มึ(ก.)
มัน(ส.)	มา(ก.)	มา(น.)	มามี(น.)	มาก(ว.)
มารดา(น.)	มิ(ว.)	มิฉะนั้น(สัน.)	มี(ก.)	มี(น.)
มิง(ส.)	มี(ว.)	มี(น.)	เม(ก.)	เม็(น.)
เมื่อ(สัน.)	เมื่อตะกี้นี้(ว.)	เมื่อไร(ว.)	เมื่อวานนี้(ว.)	เมือง(น.)
เมืองหลวง(น.)	แม(น.)	แมคา(น.)	แม่น้ำ(ข.)	แม่ทัพ(น.)

แมว(น.) ไ้ม(ว.) ไ้มว่า(สัน.) ไ้ม(บ.)

ย

ยถ(ก.) ยถยถ(ก.) ยถย(ก.) ยถย(ว.) ยถย(น.)
 ย้ง(บ.) ยฆ(น.) ยฆ(น.) ยฆ(ว.) ยฆจณ(ว.)
 ยาย(น.) ยัย(ก.) ยัย(ก.) ยัย(ว.) ยัย(ก.)
 ยีน(ก.) ยีน(ก.) ยีน(ก.) ยีน(น.) ยีน(ว.)
 เย็บ(ก.) เยี่ยม(ก.) เยื่อน(ก.) แยก(ก.) โยม(ส.)

ร

รค(ก.) รค(น.) รคแท้(สัน.) รคยรค(น.) รคไฟ(น.)
 รคเนล(น.) รคยเนล(น.) รค(ก.) รคย(ก.) รคย(ก.)
 รคย(ก.) รคยมือ(ก.) รคย(ว.) รคย(น.) รคย(น.)
 รคย(ก.) รคยเพลง(ก.) รคยให้(ก.) รคย(ว.) รคย(บ.)
 รคยคอบ(ว.) รคย(น.) รคย(ว.) รคย(ว.) รคย(ก.)
 รคย(สัน.) รคย(ก.) รคย(ก.) รคย(น.) รคย(น.)
 รคย(น.) รคย(ก.) รคย(น.) รคย(น.) รคย(น.)
 รคย(น.) รคยงาน(น.) รคย(ว.) รคย(สัน.) รคย(ก.)
 รคย(น.) รคย(ว.) รคย(ว.) รคย(บ.) รคย(น.)
 รคย(น.) รคย(น.) รคย(ก.) รคย(ก.) รคย(ก.)
 รคย(น.) รคย(น.) รคย(ว.) รคย(ส.) รคย(ก.)
 รคย(ก.) รคย(ก.) รคย(ก.) รคย(ว.) รคย(น.)
 รคย(น.) รคย(น.) รคย(น.) รคย(น.) รคย(น.)
 รคย(น.) รคย(น.) รคย(น.) รคย(น.) รคย(ว.)

ฤ

ฤค(น.) ฤค(น.)

ด

ดง(ก.)	ดค(ก.)	ดม(น.)	ดว(ก.)	ดะ(ว.)
ดะคร(น.)	ดา(ก.)	ดาง(ก.)	दान(ว.)	ดำ(น.)
ลำปาก(ว.)	ดิง(น.)	ดุง(น.)	ดุก(น.)	ดุก้าง(น.)
ดุกนอง(ข.)	ดุกเรือ(น.)	ดุกคินย(น.)	ดุกเสื่อ(น.)	เด็ก(ว.)
เดช(น.)	เด่น(ก.)	เดม(น.)	เดย(ว.)	เดว(ว.)
เดห์(น.)	เดา(ก.)	เดียง(ก.)	เดือก(ก.)	เดอะ(สัน.)
แด(ก.)	แดน(ก.)	แฉว(ว.)	แฉวกี้(สัน.)	แฉวแต(สัน.)
โลก(น.)	โล(ก.)			

ว

ว(น.)	วัชชธรรม(น.)	วัค(ก.)	วัน(น.)	วันเกิด(น.)
วันนี้(ว.)	วั(น.)	วา(สัน.)	วาง(ก.)	วาง(ว.)
วาค(ก.)	วาน(ก.)	วายน้ำ(ก.)	วิชา(น.)	วิทยาลัย(น.)
วัง(ก.)	เว้นแต(สัน.)	เวลา(น.)	ไว(ก.)	ไวใจ(ก.)

ศ

ศีก(น.)	ศีกษา(ก.)	ศึรยะ(น.)	ศึรมฐึ(น.)
---------	-----------	-----------	------------

ส

สงคราม(น.)	ส่ง(ก.)	ส่งเสริม(ก.)	สค(ว.)	สคางค์(น.)
สถานทูต(น.)	สถานี(น.)	สถานีรถไฟ(น.)	สถานี(น.)	สนาม(น.)
สนิท(ว.)	สบาย(ว.)	สมรส(ก.)	สมอง(น.)	สมัคร(ก.)
สมุก(น.)	สรอย(น.)	สรอยคค(น.)	สระ(น.)	สระน้ำ(น.)

สร้าง(ก.)	สระ(ก.)	สลาก(น.)	สลากกินแมง(น.)	สวน(น.)
ส่วน(สัน.)	ส่วนใหญ่(ว.)	สวาย(ว.)	สวายนาง(ว.)	สว่าง(ว.)
สอง(ว.)	สอน(ก.)	สอบ(ก.)	สภยไธ(ก.)	สูม(น.)
สะควาก(ว.)	สะพรั่ง(ว.)	สะสม(ก.)	สัก(ว.)	สั่ง(ก.)
ตั้งสอน(ก.)	สัตถุา(น.)	สัตย์(ว.)	สัตว์(น.)	สัมพันธ์(ว.)
สากล(น.)	สาขาวรรษ(ว.)	สาม(ว.)	สามัคคี(ก.)	สาย(น.)
สายการบิน(น.)	สาว(น.)	สำคัญ(ว.)	สำเร็จ(ก.)	สำหรับ(บ.)
สิ่ง(น.)	สิ่งของ(น.)	สิน(น.)	สินค้า(น.)	สิบ(ว.)
สี(น.)	สี(ว.)	สีบ(ก.)	สุก(ว.)	สุข(ว.)
สุก(ว.)	สุนัข(น.)	สู(บ.)	สูง(ว.)	สุ(ก.)
สุก(ก.)	สุบ(ก.)	เสน(น.)	เสมอ(ว.)	เสรีจ(ก.)
เสริม(ก.)	เสา(น.)	เสีย(ก.)	เสียง(น.)	เสือ(น.)
เสือ(น.)	เสือ(น.)	เสือด้า(น.)	แสน(ว.)	ใส(ว.)
ใส(ก.)				

๒

หก(ว.)	หญา(น.)	หญิง(น.)	หนวก(ว.)	หนวกหู(ว.)
หนอน(น.)	หนอย(ว.)	หนัก(ว.)	หนักหนา(ว.)	หนัง(น.)
หนังสือ(น.)	หนังสือพิมพ์(น.)	หนา(ว.)	หนา(น.)	หนาดา(น.)
หน้าต่าง(น.)	หน้าต่าง(น.)	หนาฝน(น.)	หนารอน(น.)	หนาหนาว(น.)
หนี(ก.)	หนี(ว.)	หนี(น.)	หนี(ส.)	หมค(ว.)
หมอ(น.)	หมองู(น.)	หมอ(น.)	หมา(น.)	หมาย(ก.)
หมึก(น.)	หมื่น(ว.)	หมู(น.)	หมูบ้าน(น.)	หยิบ(ก.)
หยุก(ก.)	หรือ(สัน.)	หลวง(ว.)	หลอน(ส.)	หลัก(น.)
หลัง(บ.)	หลังคา(น.)	หลังจาก(สัน.)	หลาน(น.)	หลาย(ว.)

หวาน(ว.)	หอง(น.)	หองครัว(น.)	หองนอน(น.)	หองน้ำ(น.)
หอม(ว.)	หัก(ก.)	หัก(ก.)	หัว(น.)	หัวเราะ(ก.)
หัวหิน(น.)	หา(ก.)	หา..ไม(ว.)	หาก(สัน.)	หาง(น.)
หาง(ว.)	หาง(น.)	หางสรรพสินค้า(น.)	ห้าม(ก.)	หาย(ก.)
หายใจ(ก.)	หิว(ก.)	หุ(น.)	เหตุการณ(น.)	เห็น(ก.)
เห็นใจ(ก.)	เหมาะ(ว.)	เหมาะสม(ว.)	เหล่า(น.)	เหนือ(ว.)
เหมือน(ว.)	เหนือ(น.)	เหลือ(ว.)	เหลือเกิน(ว.)	เหลืออง(ว.)
แหม(อ.)	แหละ(ว.)	แหลม(น.)	แหวน(น.)	แหง(ข.)
ใหญ่(ว.)	ใหม่(ว.)	ให้(ก.)	ไหน(ว.)	ไหม(ว.)
ไหว(ว.)				

อ

องค์(น.)	อก(ก.)	อธิบาย(ก.)	อนิจจา(อ.)	อนึ่ง(สัน.)
อนุญาติ(ก.)	อพยพ(ก.)	อเมริกา(น.)	อย่า(ก.)	อยาก(ก.)
อย่าง(สัน.)	อย่างไร(ว.)	อย่างไรก็ดี(สัน.)	อย่างไรก็ตาม(สัน.)	อยู่(ก.)
อรอย(ว.)	อวน(ว.)	ออก(ก.)	ออกกำลัง(ก.)	ออน(ว.)
อนใจ(ว.)	ออนเพ็ลย(ว.)	ออม(ก.)	ออม(ว.)	อะไร(ส.)
อังกฤษ(น.)	อัน(ส.)	อันตราย(ว.)	อา(น.)	อากาศ(น.)
อาคาร(น.)	อาจ(ก.)	อาจารย์(น.)	อาชีพ(น.)	อาตมา(ส.)
อ่าน(ก.)	อาหาร(น.)	อำเภอ(น.)	อิทธิพล(น.)	อีก(ว.)
อื่น(ว.)	อุง(ว.)	อุปะ(อ.)	อุบัติเหตุ(น.)	อุย(อ.)
เอก(ว.)	เอง(ว.)	เอเซีย(น.)	เอา(ก.)	ไอ้โต(อ.)
โอย(อ.)	โอยตาย(อ.)	ไอ(น.)		

อ

อี(อ.)

บทเรียนที่ 5

การเรียงความง่าย ๆ

จุดมุ่งหมายของบทเรียน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. อธิบายได้ว่าองค์ประกอบสำคัญของเรียงความ ได้แก่ เอกภาพ สัมพันธภาพ และสารคดีภาพนั้นเป็นอย่างไร
2. อธิบายลักษณะของบรรยายโวหาร พรรณาโวหาร และเทศนาโวหาร พร้อมกับบอกวิธีใช้โวหารเหล่านี้ได้
3. บอกได้ว่าหลักการเรียงลำดับความในหนึ่งย่อหน้าเป็นอย่างไร และนำไปใช้ในการเขียนย่อหน้าใดถูกต้อง
4. เขียนขยายใจความสำคัญตามหัวข้อง่าย ๆ ที่ครูกำหนดให้ได้
5. บอกได้ว่าการวางโครง **เรื่องมีวิธีการอย่างไร**
6. เรียงลำดับย่อหน้าให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกันได้
7. วางโครงเรื่องและเขียนเรียงความเรื่องต่าง ๆ ใ้ค้อย่างน้อย 5 เรื่อง

เนื้อหา

การเรียงความคือการบอกกล่าวความรู้สึก ความเข้าใจ ความต้องการของเราให้ผู้อื่น ผู้ฟัง เกิดความรู้สึกเข้าใจตามที่เราประสงค์

การกล่าวข้อความใด ๆ ในเรียงความจะต้องกล่าวด้วยความมั่นใจ แน่ใจในข้อเท็จจริง ข้อความจึงจะมีน้ำหนัก การเขียนจะเจาะจงผู้อ่านหรือไม่ก็ตามจะต้องถือว่าเป็นบทความที่มีคนอ่านหลายคน เรียงความใดใช้ภาษาไม่ดี ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังเข้าใจสับสน คิดไปไ้หลายทาง ย่อมมีคุณค่าต่ำ

อย่างไรก็ตาม ในการเขียนเรียงความ ผู้เขียนต้องคำนึงถึงข้อความต่อไปนี้เสมอ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานในการเขียนเรียงความ คือ

1. องค์ประกอบที่เป็นลักษณะสำคัญของเรียงความ
2. การเขียนย่อหน้า
3. วิธีเรียงลำดับข้อความ
4. วิธีเขียนย่อหน้าหลายย่อหน้า หรือเขียนเป็นเรื่อง
5. ส่วนวนโวหารในการเขียนเรียงความ

1. องค์ประกอบที่เป็นลักษณะสำคัญของเรียงความ

เรียงความที่ดีจะประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1.1 เอกภาพ ใดแก่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ข้อความหนึ่งย่อหน้าหรือเรียงความเรื่องหนึ่ง ๆ จะต้องมีใจความหรือความคิดและความมุ่งหมายอันสำคัญแต่เพียงอย่างเดียว ข้อความต่าง ๆ จะต้องเกี่ยวข้องกับความมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างเดียวกันเท่านั้น จะพูดนอกเรื่องไม่ได้

1.2 สัมพันธภาพ คือความเกี่ยวโยง ข้อความต่าง ๆ จะต้องดำเนินไปเป็นลำดับต่อเนื่องกัน ความคิดที่เขียนลงไปนั้นต้องมีลำดับรับกัน ให้เนื้อความต่อกันเหมือนลูกโซ่อย่าให้เนื้อความขาดห้วง และต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ

1.3 สารัตถภาพ คือการเน้นใจความที่สำคัญ หมายความว่าข้อความใดที่สนับสนุนเนื้อเรื่องให้เด่นชัดจะต้องอยู่ในที่เด่น และจะต้องมีเนื้อหามาก หรือจะต้องพูดให้ยาว ส่วนใจความที่ไม่สำคัญต้องกล่าวแต่น้อย ⁸

⁸ เปลื้อง ณ นคร, เรียงความชั้นสูง (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517),

2. การเขียนย่อหน้า

2.1 เรียงความเรื่องหนึ่ง ๆ ย่อมประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้า การเขียนเรียงความเรื่องหนึ่ง ๆ นั้นไม่มีขอบเขตจำกัดว่าจะต้องมีกี่ย่อหน้า และในย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีความยาวเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การเขียนให้จับใจความสำคัญ ด้วยเหตุนี้การเขียนย่อหน้าให้มีความสัมพันธ์กันเป็นสิ่งสำคัญมาก จึงควรจะเริ่มการเขียนเรียงความด้วยการเขียนย่อหน้าให้ได้ดีเสียก่อน

2.2 การที่จะเขียนย่อหน้าใดก็ตาม ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

ก. มีข้อความเป็นจุดเดี่ยว คือเป็นเรื่องเดี่ยว จะมีส่วนขยายหรือตัวอย่างให้เห็นที่ม่ออกนอกเรื่อง วิธีพิจารณาคือลองคิดว่าเราสามารถย่อข้อความทั้งหมดให้เหลือเพียงประโยคเดี่ยวได้หรือไม่

ข. มีความสัมพันธ์กันดี หมายความว่าประโยคต่าง ๆ ในย่อหน้านั้น ควรจะเรียงลำดับอย่างดี ให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่ชัดเจนไม่สับสน การอ้างอิงหรือตัวอย่างนั้นวางไว้อย่างถูกต้อง และแน่ใจว่าช่วยขบถยข้อความให้ชัดเจนขึ้น

ค. การเน้นหนัก หมายความว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของย่อหน้านั้น ควรจะเด่นชัดเพื่อเน้นความสำคัญให้รู้ว่าเน้นเรื่องอะไร ข้อความในหนึ่งย่อหน้ามักมีประโยคใจความสำคัญวางอยู่ตอนหรือท้ายของย่อหน้าหนึ่ง เพื่อให้เด่นชัด

ง. ความแตกต่าง หมายความว่าประโยคที่เขียนควรจะมีการมีความสั้นยาวแตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เพราะจะทำให้ข้อความนั้น ๆ น่าอ่าน

ตัวอย่าง

พึงสังเกตว่าย่อหน้าที่สี่นั้นจะมีประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ต้นย่อหน้าหรือไม่ก็อยู่ที่ท้ายย่อหน้า การเขียนย่อหน้า การเขียนย่อหน้าโดยมีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลาง

๑ ณะอบ โปษะภุษณะ, การเขียน (พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2501),

ยอหน้านั้นไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก เพราะจะเขียนให้ถี่ไต่ยากและ เมาใจยาก ด้วยเหตุนี้จึงจะ ยกตัวอย่างยอหน้าซึ่งมีใจความอยู่ที่คนและท้ายยอหน้าเท่านั้น

ก. ตัวอย่างยอหน้าซึ่งมีใจความสำคัญอยู่ที่คนยอหน้า

เรารักบ้านของเราซึ่งตั้งอยู่ข้างถนน เราอาศัยในบ้านนั้นเป็นเวลาสิบปีมาแล้ว บ้านของเรามีห้อง 6 ห้อง เป็นห้องนอน 2 ห้อง ห้องครัว 1 ห้อง ห้องรับแขก 1 ห้อง ห้องเก็บของ 1 ห้อง และอีกห้องหนึ่งเป็นห้องสมุด มีสนามหญ้ายาวขนานและขวาง ๆ บ้าน ข้างสนามนั้นมีต้นไม้ขึ้นอยู่สามสี่ต้น และมีดอกไม้หลายชนิดขึ้นอยู่ด้วย

คำใหม่ 6 คำ :	ห้องรับแขก	ตั้ง
	ห้องเก็บของ	อาศัย
	สนามหญ้า	ห้องสมุด

ครอบครัวของเรามีทั้งหมด 4 คน คุณพ่อคุณแม่ พี่สาว และฉัน คุณพ่ออายุ 50 ปี มีอาชีพค้าขาย คุณแม่อายุ 47 ปี มีอาชีพเป็นข้าราชการ พี่สาวของฉันอายุ 22 ปี กำลัง เรียนแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัย และฉันอายุ 19 ปี ก็กำลังเรียนเศรษฐศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับพี่สาวของฉัน พี่สาวของฉันจะเป็นหมอลหลังจากเรียนจบแล้ว แต่ฉันอยากจะเป็น พอดคาเหมือนคุณพ่อ

คำใหม่ 4 คำ :	ครอบครัว	การค้าขาย
	แพทยศาสตร์	เศรษฐศาสตร์

ข. ตัวอย่างยอหน้าซึ่งมีใจความสำคัญอยู่ที่ท้ายยอหน้า

โรงเรียนไม่ได้อสอนแต่หนังสืออย่างเดียว ยังสอนให้รู้จักจักรู้จักขอบคุณ เช่นสอน เด็กให้คืนเช่า ๆ เป็นต้น แต่เด็กมักไม่ทำตาม เพราะการคืนเช่าทำได้ยาก ยิ่งหน้าหนาว กล้วยแล้วยิ่งแสบจะยาก ดังนั้นจึงต้องกวาดขึ้นให้ทำจริง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เคยตัว เกิดเป็นนิสัย รวมความว่าโรงเรียนทำหน้าที่ทั้งอบรมและสั่งสอน

คำใหม่ 5 คำ : แสนจะ
กวดขัน
อบรม

สนำ เสนอ
เคยตัว

กรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ในกรุงเทพฯ มีคลองและ ถนนหลายสาย ซึ่งเป็นทางสัญจรไปมา วิหารังสรรพสินค้าและ ร้านต่าง ๆ อยู่ตามถนนใหญ่ ๆ ทุกสาย ห้างเหล่านี้น้าขายของหุกระบิกตั้งของไข่นะ ของกิน ตามถนนมีรถวิ่งไปมา เสนอตลอดทั้งกลางวันและกลางคืนและมีทางรถไฟและถนนรถยนต์จากกรุงเทพฯ ไปยังเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศ จึงเห็นได้ว่ากรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางในด้านการเมือง การค้า และการคมนาคมของประเทศไทย

คำใหม่ 4 คำ : เมืองหลวง
สัญจร

ห้างสรรพสินค้า
การคมนาคม

2.3 จากตัวอย่างของย่อหน้าซึ่งมีประโยคสำคัญอยู่ที่ต้นย่อหน้าและท้ายย่อหน้าที่กล่าวมาแล้ว เราก็พอจะได้แนวทางการขยายความได้อย่างที่ว่าถ้าเรามีประโยคใจความสำคัญ เราจะขยายความของประโยคสำคัญนั้นได้อย่างไร

หลักการขยายหัวข้อใจความสำคัญในหนึ่งย่อหน้ามีดังนี้

1. วางประโยคใจความสำคัญไว้ตอนต้นหรือท้ายของย่อหน้า
2. หาประโยคประกอบมาขยายประโยคใจความสำคัญ
3. หาประโยคมาขยายประโยคประกอบนั้น ๆ
4. เรียงลำดับประโยคประกอบให้มีความสัมพันธ์กัน¹⁰

¹⁰ เสนีย์ วิลาวรรณ, เรื่องเดิม, หน้า 156.

- 1.2 ความธรรมชาติ ผู้พูดจะต้องพูดให้ทันสมัยทั้ง ภาษาที่ใช้คำน้อยพยางค์จะต้องพูดซ้ำ
แต่ให้สั้นและชัด ส่วนคำที่มีพยางค์ก็จะต้องพูดให้รวดเร็ว ทันสมัยทั้ง ความ
เหตุผลการพูดเร็วหรือช้านี้จึงเนื่องมาจากภาษาที่มีคำน้อยพยางค์และพยางค์
2. ประโยคต่อไปนี้ เป็นประโยคใจความสำคัญ จงเขียนประโยคประกอบมาหัวข้อละ 3
ประโยค แล้วขยายไปได้โดยข้อความตบแต่งข้อความสำคัญการขยายและความเหมาะสมโดย
มีความยาวประมาณ 5 – 7 บรรทัด
 - 2.1 สุนัข เป็นสัตว์ที่ฉลาดมาก
 - 2.2 การเรียนภาษาต่างประเทศมีความสำคัญมากในสมัยนี้
 - 2.3 มือ เป็นอวัยวะสำคัญยิ่ง
 - 2.4 ประเทศของเราเป็นประเทศสวยงามมาก
 - 2.5 เวลา มีค่ามากกว่าทอง
3. วิธีเรียงลำดับข้อความ

การเรียงลำดับประโยคหรือข้อความ เพื่อให้เรียงต่อเนื่อง สัมพันธ์กันตามลำดับนั้น
ทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้คือ

1. ลำดับแบบให้คำจำกัดความ คือชี้ให้เห็นหรือเข้าใจอย่างแจ่มชัดถึงความหมาย
ของคำในเรื่อง หรืออาจต้องใช้ตัวอย่างเพื่อให้เห็นว่าเป็นคำจำกัดความที่สมบูรณ์ที่สุด
2. ลำดับความตามวันเวลา คือเรียงลำดับสิ่งที่เกิดขึ้นก่อน ไล่เรียงหน้าเหตุการณ์
ที่เกิดขึ้นหลัง
3. ลำดับความตามสถานที่ คือกล่าวจากสิ่งที่ใกล้ตัวมาหาสิ่งที่ไกลตัว หรือจาก
สิ่งที่ไกลตัวไปหาสิ่งที่ใกล้ตัวก็ได้
4. ลำดับความตามลักษณะ คือกล่าวถึงลักษณะที่เด่นชัดที่สุดไปหาลักษณะที่สำคัญ
น้อยที่สุด หรือจากลักษณะที่สำคัญน้อยที่สุดไปหาลักษณะที่เด่นชัดที่สุดก็ได้
5. ลำดับความตามเหตุผล คือกล่าวถึงสิ่งที่ เป็นเหตุก่อนหลังจากนั้นจึงกล่าวถึง
ผลหรือเรียงจากผลไปหาเหตุก็ได้ ¹¹

¹¹ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, เรื่อง เกม, หน้า 107.

ตัวอย่าง

ก. ตัวอย่างการ เรียงลำดับแบบให้คำจำกัดความ

"ลูกเสือชาวบ้าน" คือชาวบ้านที่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตรที่วางไว้ตามวิธีการแบบลูกเสือ เพื่อให้ชาวบ้านมีความสำนึกในความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้มีความสำนึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และให้รู้จักพัฒนาตนเองในด้านสุขภาพ อนามัย ทักษะอาชีพ และการประกอบอาชีพ

ประโยคใจความสำคัญ : ลูกเสือชาวบ้านคือชาวบ้านที่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตรที่วางไว้ตามวิธีการแบบลูกเสือ

การ เรียงประโยคประกอบ : ใช้ให้เห็นอย่างชัดเจนมากขึ้นถึงความหมายของลูกเสือชาวบ้าน

คำใหม่ 10 คำ :

การอบรม	ศาสนา
หลักสูตร	พระมหากษัตริย์
วิธีการ	พัฒนา
ความสำนึก	สุขภาพ
ความจงรักภักดี	อนามัย

ข. ตัวอย่างการ เรียงลำดับความตามลำดับกาลเวลา

นายคำรง เป็นลูกของนายแคง เกิดเมื่อวันที่ 25 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2488 ที่กรุงเทพมหานคร เริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ประถมถึงมัธยม แล้วสอบเข้าคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นปีที่ 1 ในปี พ.ศ.2507 หลังจากเรียนจบปริญญาตรีแล้ว ได้ทำงานเป็นครูตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 ต่อมาในปี พ.ศ.2517 ได้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ของรัฐบาลเป็นเวลา 2 ปี สำเร็จแล้วกลับมาทำงานเป็นครูอย่างเดิม

ประโยคใจความสำคัญ : นายคำรงเป็นลูกของนายแคง

ตอนใต้ คือบึงที่ขุดได้ในประเทศไทยเป็นบึงที่บริสุทธิ์มาก

ประโยคใจความสำคัญ : สีนคำสำคัญของประเทศไทยมี ข้าว ยาง ไม้สัก
และแร่ต่างๆ

การเรียงประโยคประกอบ : เริ่มจากสินคำสำคัญที่สุดคือ ข้าว

คำใหม่ 12 คำ :	ยาง	ถ่านหิน
	ไม้สัก	เพชรพลอย
	แร่	ตะกั่ว
	โคยเฉพาะ	เหล็ก
	สีบุง	ซุง
	ปูนขาว	บริสุทธิ์

จ. ตัวอย่างการเรียงลำดับความตามเหตุผล

สุราทำให้เกิดอุบัติเหตุ เมื่อผู้ดื่มหมดสติแล้ว ผู้ดื่มจะเมาเดินเซหรือนอน
สลบไสล บางทีเมาตกน้ำตาย บางทีเมาหลับอยู่ตามถนนนอกบ้าน ยิ่งถ้าเมามายหมดสติ
นอกบ้านในกลางคืนที่มีอากาศหนาวเย็นด้วยแล้ว ผู้เมาสุราอาจเป็นโรคปวดขมตายได้ การ
ขับรถยนต์เมื่อดื่มสุราจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายๆ

ประโยคใจความสำคัญ : สุราทำให้เกิดอุบัติเหตุ

การเรียงประโยคประกอบ: เรียงจากผลไปหาเหตุ

คำใหม่ 6 คำ :	สุรา	สลบไสล
	สติ	โรค
	โทรเซ	ขม

ตอนใต้ คือบุคที่ซุกได้ในประเทศไทยเป็นคิมุกที่บริสุทธิ์มาก

ประโยคใจความสำคัญ : สีนก้าสำคัญของประเทศไทยมี ข้าว ยาง ไม้สัก
และแร่ต่างๆ

การเรียงประโยคประกอบ : เริ่มจากสินก้าสำคัญที่สุดคือ ข้าว

คำใหม่ 12 คำ :	ยาง	ถ่านหิน
	ไม้สัก	เพชรพลอย
	แร่	ตะกั่ว
	โคยเฉพาะ	เหล็ก
	คิมุก	ซุก
	ปนขาว	บริสุทธิ์

จ. ตัวอย่างการ เรียงลำดับความตามเหตุผล

สุราทำให้เกิดอุบัติเหตุ เมื่อผู้ดื่มหมดสติแล้ว ผู้ดื่มจะเมาเดินโซเซหรือนอน
สลบไสล บางทีเมาตกน้ำตาย บางทีเมาหัด้อยูตามถนนนอกบ้าน ยิ่งถ้าเมามายหมดสติ
นอกบ้านในกลางคืนที่มีอากาศหนาวเย็นด้วยแล้ว ผู้เมาสุราอาจเป็นโรคปวกบวมตายได้ การ
ขับรถยนต์เมื่อดื่มสุราจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายๆ

ประโยคใจความสำคัญ : สุราทำให้เกิดอุบัติเหตุ

การเรียงประโยคประกอบ: เรียงจากผลไปหาเหตุ

คำใหม่ 6 คำ :	สุรา	สลบไสล
	สติ	โรค
	โซเซ	บวม

แบบฝึกหัดที่ 2

1. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วจงเขียนประโยคใจความสำคัญและวิธีการเรียงประโยคประกอบลงในช่องว่างข้างล่างนี้

1.1 ฤดูในประเทศไทยมี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน จากเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน ในฤดูร้อนนี้อากาศร้อนมากที่สุดในรอบปี ถัดจากฤดูร้อนไปเป็นฤดูฝน จากเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ในฤดูฝนนี้มีฝนตกเกือบทุกวัน ๆ ละสองสามครั้ง แต่ตกไม่นานก็หยุด อากาศจึงไม่ค่อยร้อนมากเท่าไร และฤดูหนาวจากเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม ในฤดูหนาวนี้ อากาศค่อนข้างเย็นมากแต่ไม่มีหิมะตก

ก. ประโยคใจความสำคัญ : _____

ข. การเรียงประโยคประกอบ : _____

1.2 ฉันชอบทำสวนดอกไม้มากกว่าทำสวนผลไม้ เพราะเวลานั้นมีดอกไม้ต่าง ๆ สวยงามและมีกลิ่นหอมระเหย ในบรรดากุหลาบฉันชอบกุหลาบมากที่สุด แต่นอกจากกุหลาบฉันยังปลูกดอกไม้อื่น ๆ อีกหลายชนิด บางอย่างต้องซื้อเมล็ดพืชจากต่างประเทศ แต่ส่วนใหญ่ซื้อเมล็ดพืชในประเทศ ปลูกด้วยไม้ชายโครงราคาแพงมาก ดอกมะลิเขาใช้ทำพวงมาลัย

ก. ประโยคใจความสำคัญ : _____

ข. การเรียงประโยคประกอบ : _____

2. จงใช้หัวข้อต่อไปนี้เขียนเรียงความสั้น ๆ ยาวประมาณ 7 บรรทัดตามคำสั่งในวงเล็บ

2.1 ดอกกุหลาบ (ให้คำจำกัดความ)

2.2 ชีวิตของเรา (เรียงตามวันเวลา)

2.3 บ้านนอนของเรา (เรียงตามสถานที่)

2.4 สินค้าสำคัญของประเทศเกาหลี (เรียงตามลักษณะ)

2.5 ความอันตรายของการสูบบุหรี่ (เรียงตามเหตุผล)

4. วิธีเขียนย่อหน้าหลายย่อหน้าหรือเขียนเป็นเรื่อง

หลังจากได้ฝึกขยายใจความสำคัญเพียงหนึ่งย่อหน้าแล้ว ลำดับต่อไปก็คือการสร้างข้อความหลาย ๆ ย่อหน้า การสร้างข้อความหลาย ๆ ย่อน่ายึดถือหลักอย่างเดียวกับการขยายใจความเพียงย่อหน้าเดิวนั่นเอง เพียงแต่ต้องมีเนื้อหายาวขึ้น และจะต้องรู้จักเรียงลำดับหรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างย่อหน้าให้ได้ เพื่อที่จะให้เนื้อหาที่เขียนหลาย ๆ ย่อน่าันกลายเป็นตัวเรื่องที่สมบูรณ์

ด้วยเหตุนี้วิธีเขียนย่อหน้าหลายย่อหน้า หรือเขียนเป็นเรื่องก็ควรดำเนินการดังนี้

- 4.1 การวางโครงเรื่อง
- 4.2 การเรียงลำดับย่อหน้า
- 4.3 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างย่อหน้า

4.1 การวางโครงเรื่อง

โครงเรื่องคือการจัดแยกแยะหัวข้อความคิดที่ไ้ระเบียน เป็นการรวมกลุ่มความคิดโดยจำแนกออกเป็นหมวดหมู่¹² เช่น สมมุติว่าเราจะเขียนเรื่อง "แมว" เราก็เก็บรวบรวมหัวข้อสำคัญที่เราควรกล่าวถึงอะไรบ้างดังนี้

- ก. รูปร่างลักษณะของแมว
- ข. ชีวิตและความเ็นอยู่ของแมว
- ค. ชนิดของแมว
- ง. ประโยชน์และโทษของแมว

หรือถ้าจะเขียนประวัติสิ่งของ โบราณสถาน หรือโบราณวัตถุ โครงเรื่องที่เก็บรวบรวมก็อาจจะได้ดังนี้

- ก. สถานที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา
- ข. ชื่อเสียง ความสำคัญ

¹²ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, เรื่องเดิม, หน้า 116.

ก. ข้อคิดเห็นของผู้เขียน¹³

จะเห็นได้ว่าการวางโครงเรื่องนั้นเป็นการวางแผนการเขียน หรือเป็นการกำหนดเนื้อหาของเรื่องที่จะเขียนว่าจะเขียนไปในแนวใด เนื้อหาของเรื่องนั้นจึงจะสมบูรณ์แบบนั่นเอง

4.2 การเรียงลำดับย่อหน้า

การเรียงลำดับย่อหน้าเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นมากอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าหากว่าการเรียงลำดับย่อหน้าทำได้ถูกต้อง ไม่สับสน เรื่องนั้นจะน่าอ่านน่าสนใจ เพราะเนื้อหาของเรื่องจะสมบูรณ์ ไม่ขาดตอนและไม่ซ้ำกันเอง

การเรียงลำดับย่อหน้าทำได้หลายวิธี เช่น เกี่ยวกับการลำดับความในการขยายใจความสำคัญ คือ

ก. อาจจะลำดับตามเวลาและเหตุการณ์ เช่น ถ้าหากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประวัติบุคคลเป็นต้น

ข. อาจจะลำดับตามสถานที่ เช่น เมื่อกล่าวถึงภูมิอากาศของประเทศไทย ก็อาจจะกล่าวถึงภูมิภาคภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้หรืออาจจะกล่าวจากสิ่งที่ไกลตัวที่สุด แล้วไล่เข้ามาในสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุด หรืออาจจะกล่าวจากสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุด ไปหาสิ่งที่ไกลตัวที่สุดก็ได้

ค. อาจจะลำดับตามความสำคัญ คือสิ่งใดสำคัญมากก็เรียงลำดับไว้ก่อน และสิ่งที่สำคัญน้อย ก็เป็นย่อหน้าที่รองลงไป

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างย่อหน้า

ความสัมพันธ์ระหว่างย่อหน้า หมายความว่าย่อหน้าทุกย่อหน้าในเรื่องที่เขียนขึ้นจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันโดยตลอด มีการปะติดปะต่อกัน กล่าวง่าย ๆ ก็คือไม่เป็น

¹³ สิทธิฯ พินิจภูวนลและคณะ, การเขียน, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2516), หน้า 69.

กนดะเรื่องกัน และจะต้องเรียงลำดับไว้ด้วยอย่างเหมาะสมตามลักษณะของเนื้อหา¹⁴

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเรียงความสั้น ๆ เพื่อใช้เป็นแนวในการเขียนเรียงความต่อไป

เรียงความเรื่องอ้อย

ข้อสังเกต

1. **ขึ้นต้นเรื่อง :** ให้คำจำกัดความของอ้อย
 อ้อยเป็นพืชเขตรากาสร้อน และต้องการความชื้นมาก นอกจากนี้ยังต้องการดินที่มีปุ๋ย หากที่ใดเป็นดินอันเกิดจากภูเขาไฟ ก็จะปลูกอ้อยได้ดีมาก ดังเช่นเกาะชวาเป็นต้น
2. **การดำเนินเรื่อง :**
 - 2.1 **แหล่งปลูกอ้อยในประเทศไทย**
 ในประเทศไทย การปลูกอ้อย แม้จะมีอยู่ แต่ยังไม่แพร่หลายมากนัก ที่นับว่าปลูกมาก ได้แก่ จังหวัดลำปาง อุดรธานี นครราชสีมา อุดรธานี อุบลราชธานี และจังหวัดชลบุรี เป็นต้น
 - 2.2 **แหล่งผลิตน้ำตาลทรายในต่างประเทศ**
 อ้อยเป็นพืชที่ใช้ทำน้ำตาลทราย แหล่งที่ผลิตน้ำตาลจากอ้อยมาก ได้แก่ เกาะชวา ไต้หวัน คิวบา และเกาะฮาวาย แต่สำหรับการทำน้ำตาลทรายของไทยเรานั้นยังเป็นเพียงสินค้าภายในประเทศเท่านั้น
 - 2.3 **ตลาดน้ำตาลทรายภายในประเทศและต่างประเทศ**
 เนื่องจากการผลิตน้ำตาลทรายของไทยเรายังมีปริมาณน้อย มีได้ส่งออกจำหน่ายในต่างประเทศ ดังนั้นตลาดในประเทศจึงได้แก่กรุงเทพฯ ส่วนตลาดต่างประเทศที่มีชื่อได้แก่ ไต้หวัน สุราบายาในเกาะชวา เกาะฮาวาย เกาะคิวบา และสิงคโปร์เท่านั้น

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 58-59.

3. สรุป : ให้ปรับปรุง
คุณภาพของน้ำบาดทราย
ในประเทศ

น้ำบาดทรายขาวของไทยที่ผลิตจากอ้อยนั้นยังไม่ดี
คุณภาพทัดเทียมของต่างประเทศ จึงไม่เป็นที่นิยมของ
ประชาชนทั่ว ๆ ไป หากได้มีการปรับปรุงคุณภาพให้
ทัดเทียมของต่างประเทศ ก็จะทำให้ประชาชนสนใจหรือ
มากขึ้น¹⁵

คำใหม่ 15 คำ :	ลอย	พืช	ขึ้น	ปุ๋ย
	ภูเขาไฟ	แพร่หลาย	ทราย	น้ำบาดทราย
	แหล่ง	ปริมาณ	คุณภาพ	ทัดเทียม
	นิยม	ปรับปรุง	สนใจ	

เรียงความเรื่องชีวิตในชนบท

ข้อสังเกต

1. ขึ้นต้นเรื่อง : ให้คำ
จำกัดความของชนบท

ในประเทศของเรายังมีอยู่อีกหลายท้องที่ ซึ่งคน
ในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ๆ ง่าย ๆ โดยใช้ชีวิต
ในวันหนึ่ง ๆ อยู่กับการทำไร่ทำนา และช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันอย่างมีความสุข ไม่ร้อนใจในเรื่องอาหารการกิน
และไม่กังวลกับการศึกษาเอาเปรียบแก่ประการใด ทั้งนี้
เหล่านี้เรียกว่าชนบท

2. การดำเนินเรื่อง :

2.1 การรณนาคมนใน

ชนบท

ชนบทเป็นที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง บาง
ท้องถิ่นที่อยู่ไกลมากจนแทบจะขาดจากตัวเมืองแล้ว บาง
ท้องถิ่นอยู่ในที่ราบสูง มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่าน พอจะติดต่อก
กับคนในเมืองได้บ้าง แต่บางท้องถิ่นอยู่ในหุบเขาที่ถ้ำถ้ำ
หนทางที่จะติดต่อกันก็มีน้อย ความเจริญทางวัตถุจึงแพร่
เข้าไปถึงน้อยมาก ชนบทจึงไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงไปเท่าใดนัก

2.2 อาชีพและความ

เป็นอยู่ของชาว

ชนบท

อาชีพและความเป็นอยู่ของชาวชนบทค่อนข้าง
ฝืดเคือง ชาวชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพทางการศึกษาก็คือทำไร
ทำนาเป็นหลัก มีโค่น้ำท่วมหรือฝนแล้ง ที่ไหนไรนาก็เสียหาย
แต่แม้ว่าฝนฟ้าจะเป็นปกติ ผลผลิตในไรนาก็มีไม่สูงชัน
ทั้งนี้ก็เพราะว่าชาวชนบทไม่ได้ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์
เข้าไปช่วยเมื่อเป็นเช่นนี้ อาชีพและความเป็นอยู่ของชาว
ชนบทจึงไม่สู้ดี

2.3 ปัญหาการศึกษา

ในชนบท

ในเรื่องการศึกษาในชนบท ก็เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง
มาก ทั้งนี้เพราะคนในชนบทแม้จะเรียนจบชั้นประถมปีที่ 4
แต่ความสามารถในการอ่านการเขียนยังคงน้อย เพราะการหา
ความรู้เพิ่มเติมมีน้อยมาก และนอกจากนี้ก็ยังมีความ
ไม่ชอบที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้เลย ทั้งนี้เพราะ
พ่อแม่มักจะให้ลูกออกจากโรงเรียนมาช่วยเหลืองานทาง
บ้านเสียเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้การศึกษาในชนบทจึงน่า
เป็นห่วงมาก

3. สรุป : ให้ความเห็น

ยกระดับความเป็นอยู่
ของชาวชนบทให้สูงขึ้น

ตามที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าชีวิตในชนบทยัง
ก้อยพัฒนาในทุกด้าน จึงน่าที่พวกเราจะช่วยกันพัฒนาเอา
ใจใส่ในเรื่องนี้ให้มาก เพื่อจะยกระดับความเป็นอยู่ของ
ชาวชนบทให้สูงขึ้น

คำใหม่ 15 คำ :	ห้องที่	ห้องดิน	รับใจ	ลำคลอง
	หุบเขา	กันดาร	หนทาง	วัตถุ
	ฝึกเคือง	ภสสิกรรม	แดง	ผลิตผล
	เป็นทาง	คอยพัฒนา	เอาใจใส่	

5. การใช้สำนวนโวหารในการเขียนเรียงความ

โวหารที่ใช้เขียนเรียงความโดยทั่วไปส่วนมากมี 3 โวหาร คือ

5.1 บรรยายโวหาร คือการเล่าเรื่องตามที่รู้ที่ใครพบเห็นมา เช่น การเขียนบทความเล่านิทาน นิยายต่างๆ เล่าประวัติบุคคล สถานที่ เป็นต้น

5.2 พรรณาโวหาร คือการแสดงซึ่งใจโดยละเอียดดีกว่าบรรยายโวหารคือ นอกจากให้อ่านได้ฟังได้รู้ ได้เข้าใจแล้ว ยังใส่ความรู้สึก ความซาบซึ้งใจ ให้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามด้วย พรรณาโวหารมักใช้พรรณนาความสวยงามของบ้านเมือง สถานที่ บุคคล พรรณนาความรู้สึกต่างๆ เช่น รัก โกรธ แค้น อิจฉาริษยา ว่าเหว่ เหว้า เสียใจ เป็นต้น

5.3 เทศนาโวหาร คือการอธิบายให้ประจักษ์ในเหตุผล หรือชี้ให้เห็นคุณและโทษ เจตนาของผู้เขียนก็คือให้ฟัง เชื่อถือ และปฏิบัติตาม เทศนาโวหารได้แก่ เรื่องอธิบายหรือไขความ ผิดชอบข้อเท็จจริง ซึ่งแจ้งเหตุผล อธิบายคุณและโทษ และแนะนำสั่งสอน เป็นต้น¹⁶

ศูนย์กึ่งไทยพีรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁶ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถฒ (กรุงเทพฯ : อักษร-เจริญทัศน์, 2517), หน้า 70.

ตัวอย่างของการใช้จำนวนโวหารในการเขียนเรียงความ

1. ตัวอย่างบรรยายโวหาร

ภาษาไทย

ภาษาที่คนไทยใช้ติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวันคือ ภาษาไทย เมื่อท่านได้เรียนมาแล้วทั้งภาษาเขียน ภาษาอ่าน และภาษาพูด จะเห็นได้ว่าภาษาไทยไม่ยากเกินไปเลยสำหรับชาวเกาหลี ส่วนที่ยากก็เห็นจะเป็นเพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่มีเสียงสูงต่ำคือ เสียงวรรณยุกต์ ซึ่งไม่เหมือนกับภาษาเกาหลีที่ท่านเรียนมาตั้งแต่เกิดและใช้อยู่ทุกวันนี้

อย่างไรก็ตามถ้าท่านใช้ความพยายามใฝ่หมากสักหน่อย พยายามหาโอกาสที่จะได้พบกับคนไทยบ่อย ๆ ในไม่ช้าก็จะพูดได้คล่อง เมื่อมีเวลาว่างก็พยายามเขียนหรืออ่านใฝ่หมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หรือถ้าได้สมาคมกับคนไทยบ่อย ๆ ก็ยิ่งดี พอท่านพูดเก่ง เขียนได้คล่อง และเข้าใจภาษาไทยได้ดีแล้ว ท่านก็จะพูดได้ว่า "ภาษาไทยไม่ยากเลย"

คำใหม่ 3 คำ : สื่อสาร คล่อง สماعคม

2. ตัวอย่างพรรณนาโวหาร

นักท่องเที่ยวในประเทศไทย

เมืองไทยเป็นประเทศที่มีสถานที่น่าเที่ยวมากมาย แม้แต่ในกรุงเทพฯ เองก็มีสถานที่ที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุดทีเดียว

ชาวเขาเคยหาคนต่างประเทศหลายคนที่มาเมืองไทยไปเที่ยวในกรุงเทพฯ หลายครั้ง ทุกครั้งก็ต้องพาไปวัดพระแก้ว วัดโพธิ์ และวัดอรุณ เพราะวัดเหล่านี้สวยและสร้างดีมาก ทำขึ้นแปลกจากวัดในประเทศอื่น ๆ สำหรับวัดพระแก้วเขาเปิดให้คนเขาไปดูภายในเวลาสี่โมงเย็นเท่านั้น และบางวันเขาไม่เปิด ส่วนวัดอื่น ๆ นั้นเขาอยู่ได้ทุกวัน น่าเสียดายที่คนต่างประเทศบางคนมาเที่ยวกรุงเทพฯ เพียงวันเดียว ซึ่งเวลาไม่เพียงพอที่จะดูวัดพระแก้ว และบางครั้งไม่ตรงกับวันที่เขาเปิดด้วย ก็จะไม่ได้อะไร

นอกจากควัคต่าง ๆ แล้ว ข้าพเจ้าก็พาคนต่างประเทศลงเรือที่ไกล ๆ สนามหลวง ไปดูตามแม่น้ำและลำคลอง หลายคนชอบมาก เพราะได้เห็นสิ่งที่แปลกไปจากกรุงเทพฯ ได้ เห็นสวนผลไม้ บ้านเก่า ๆ ที่คนไทยใช้เป็นที่กินอยู่หลับนอน ไร่ และตลาดขายของ ซึ่งตั้ง อยู่บนแม่น้ำและลำคลอง ของที่ขายสวนมากเป็นผลไม้ที่มาจากสวนไกล ๆ โดยทางเรือ เช่น มะม่วง กววย แดงโม เป็นต้น คนต่างชาติแต่ละคนพากันพูดว่า ประเทศไทยเป็นประเทศ ที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์มาก

คำใหม่ 4 คำ : นักท่องเที่ยว คิงคุก มะม่วง อุดมสมบูรณ์

3. ตัวอย่างเทศนาโวหาร

ความสามัคคี

คนเราถึงแม้ว่าจะเป็นผู้มีกำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังปัญญาสามารถเกินกว่าสามัญชนสักเท่าไรก็ดีที่จะอยู่โดยลำพังตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือของผู้อื่น บางเวลานั้นหาได้ไม่ อย่างน้อยก็มีบิดามารดา เครือญาติ บุตรภรรยา หรือชาติที่เชื้อสาย ซึ่ง ทำให้บังเกิดความจำเป็นที่จะต้องระลึกถึงประโยชน์และความสุขของผู้อื่นบ้างนอกเหนือจากตนเองผู้เดียว

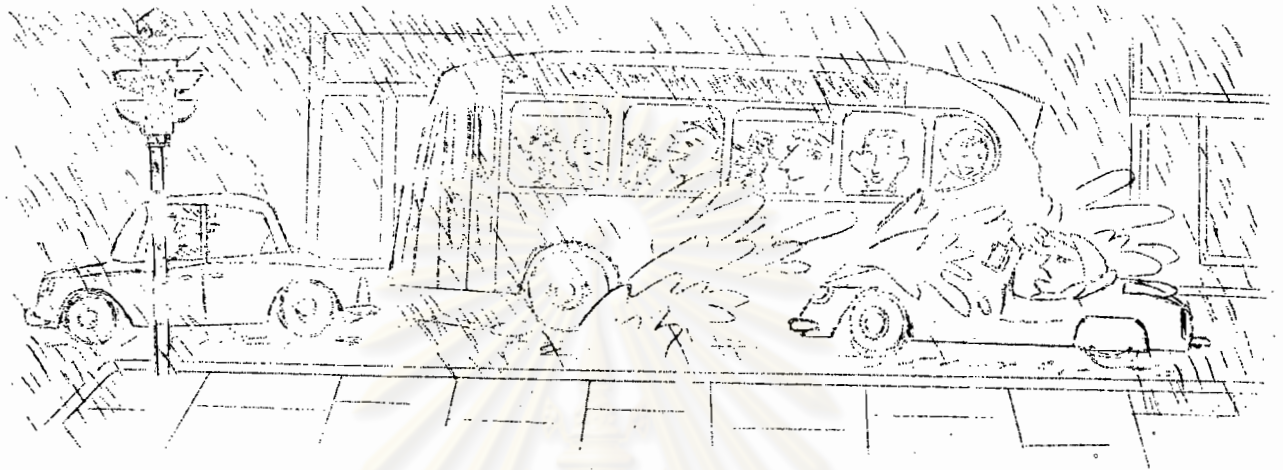
ผู้ที่อยู่ควยกันก็ต้องอาศัยความผอณผัน เพื่อความสะดวกแก่งกันและกัน และต้องมีความเชื่อใจซึ่งกันและกัน จึงจะอยู่ไปควยกันโดยอาการอันยั่งยืนได้ ถ้าเมื่อไรขาดเชื่อใจ ไมตรีแก่งกันอย่างที่วามานันแล้วก็ไม่สามารทที่จะอยู่ควยกันต่อไปได้ แมแต่สามัญรยาซึ่งมีเชื่อใจผูกพันกันอยู่ เมื่อขาดความผอณผันแก่งกันหรือขาดความไว้วางใจแก่งกันแล้วก็ต้องหยาร้างกันไป คั้งนี้เห็นไควการตามใจตนเองผู้เดียวจะมีแตผลร้าย หากลดีมิได้เลย (คัดแปลงจากหนังสือ "การเขียนภาคปฏิวัติ" ของอาจารย์ ประดิษฐ์ กาพย์กลอน หน้า 129)

คำใหม่ 8 คำ : ปัญญา สามัญชน ลำพัง เครือญาติ
บังเกิด ผอณผัน ยั่งยืน เชื่อใจ

แบบฝึกหัดที่ 3.

1. จงเขียนเรียงความเรื่อง "สุนัข" ตามความคิดต่อไปนี้
 - ก. รูปร่างลักษณะ เช่น มี 4 ขา มีขนาดหลายขนาด ฯลฯ
 - ข. ชีวิตและความเป็นอยู่ เช่น อยู่ตามบ้าน เฝ้าบ้าน ฯลฯ
 - ค. ชนิด เช่น สำหรับล่าสัตว์ เลี้ยงไว้ดู ฯลฯ
 - ง. ประโยชน์และโทษ เช่น รักษาความปลอดภัยแก่เจ้านาย ฯลฯ
2. จงเขียนเรียงความเรื่อง "ประเทศของเรา" ตามความคิดต่อไปนี้
 - ก. สถานที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ
 - ข. ลักษณะภูมิประเทศ
 - ค. สิ่งที่น่าสนใจ
 - ง. ระบอบการเมือง
 - จ. เมืองสำคัญ
 - ฉ. อาชีพของพลเมือง
3. จงเขียนเรียงความเรื่อง "เชลล์" ตามความคิดต่อไปนี้
 - ก. สถานที่ตั้งและประวัติความเป็นมา
 - ข. ข้อเสียและความสำคัญ
 - ค. ข้อคิดเห็นของผู้เขียน
4. จงเขียนเรียงความเรื่อง "วิชาที่ข้าพเจ้าสนใจเป็นพิเศษ" ตามแนวคิดต่อไปนี้
 - ก. สาเหตุที่สนใจวิชานี้
 - ข. วิชาการเรียนในรายวิชานี้
 - ค. ประโยชน์ของวิชานี้
 - ง. ข้อสังเกตหรือปัญหาเกี่ยวกับวิชานี้
5. จงเขียนเรียงความเรื่อง "งานยามว่าง" ตามแนวคิดต่อไปนี้
 - ก. การใช้เวลาวางทำสิ่งมีประโยชน์
 - ข. สิ่งที่ทำ
 - ค. ประโยชน์ทั้งทางวัตถุและทางจิตใจ
 - ง. ข้อเสนอแนะของผู้เขียน

6. ภาพต่อไปนี้ เป็นภาพที่มีน้ำท่วม และได้แนะนำคำยากในภาพไว้ใต้ภาพ จงตอบคำถามต่อไปนี้

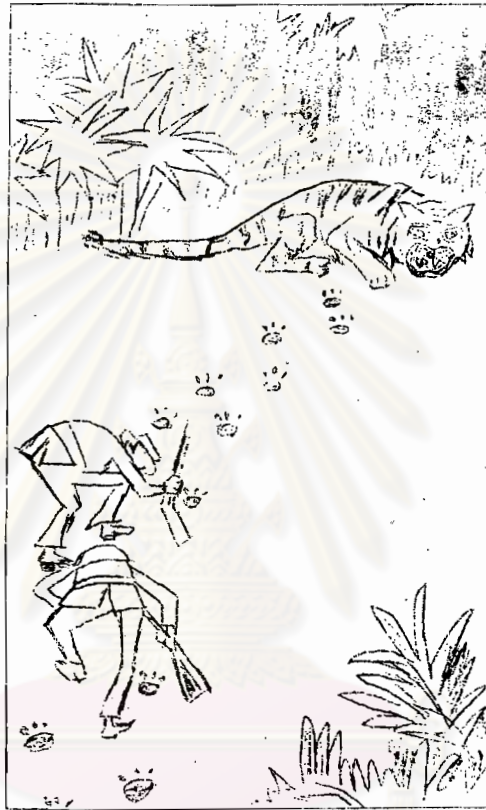
คำยากในภาพ	: น้ำท่วม	ไฟสัญญาณ	รถเก๋ง	ผู้โดยสาร
	ทางเดิน	น้ำกระเด็น	เสา	หยุด
	จุด			

- 6.1 ในขณะนี้รถกี่คัน
- 6.2 ในขณะที่ยอด 3 คัน กำลังแล่นไป อากาศเป็นอย่างไรบ้าง
- 6.3 มีเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้นในขณะที่ยอดแล่นไป
- 6.4 ผู้ขับขี่รถคันเล็กที่สุดทำอาการอย่างไร
- 6.5 ผู้โดยสารในรถคันใหญ่ที่สุดทำอาการอย่างไร
- 6.6 เมื่อตอบคำถามข้างบนนี้แล้ว จงเรียบเรียงข้อความบรรยายภาพใหม่มีความยาวประมาณ 70 - 100 คำ ท่านอาจเพิ่มเติมเหตุการณ์ที่เหมาะสมกับภาพนี้ก็ได้

7. ภาพต่อไปนี้เป็นภาพที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ไล่และนำตัวยากในขณะภาพไว้ได้ภาพ
จงอธิบายว่าตามต่อไปนี้

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

คำยากในภาพ :	รอยตีน	ป่าทึบ	นายพราน	ติดตาม
	เจอ	จ้องมอง	หนีไป	

- 7.1 มีนายพรานกี่คน
- 7.2 ในภาพที่ 1 และภาพที่ 2 นายพรานกำลังทำอะไร
- 7.3 ในภาพที่ 1 สัตว์อะไรบ้างที่มองดูนายพราน
- 7.4 ในภาพที่ 2 สัตว์อะไรจ้องมองดูนายพราน
- 7.5 ทำไมนายพรานไม่เห็นเสือ

- 7.6 ในภาพที่ 3 นายพราน 2 คนกำลังทำอะไร
- 7.7 ในภาพที่ 3 ถึงสองตัวกำลังทำอะไรอย่างไร
- 7.8 ในภาพที่ 3 เชื้อทำอาหารอย่างไร
- 7.9 ทำไมนายพราน 2 คน วิ่งหนีไป
- 7.10 เมื่อตอบคำถามข้างบนนี้แล้ว จงเขียนเรียงข้อความบรรยายภาพตามเหตุการณ์
 ให้ความยาวประมาณ 100-150 คำ
8. จงเขียนเรียงความจินตนาการของท่านจากภาพข้างล่างนี้ ให้ความยาวประมาณ
 150-200 คำ

9. เสนอแนะหัวข้อเรียงความ 30 หัวข้อ เพื่อให้นักเรียนเลือกเขียนเรียงความตาม
 สัมผัสใจอย่างน้อยกนละ 10 เรื่อง
- 9.1 ความฝันของข้าพเจ้า
- 9.2 ฤดูใบไม้ร่วงที่เกาหลี

- 9.3 ภูมิประเทศของเรา
- 9.4 ฤดูใบไม้ผลิในประเทศไทย
- 9.5 สินค้าสำคัญของประเทศไทย
- 9.6 ดอกไม้ที่ชาวเขาชอบมากที่สุด
- 9.7 ภูเขาน้ำหนาว
- 9.8 ชีวิตชาวกรุง
- 9.9 ชีวิตชาวยุโรป
- 9.10 ฉายาที่ชาวเขาจะเลือก
- 9.11 เหตุผลที่ชาวเขาเลือกเรียนวิชาภาษาไทย
- 9.12 หน้าที่ของเรา
- 9.13 ประเพณีที่ควรรักษาไว้
- 9.14 วัฒนธรรมของเราที่น่าภูมิใจ
- 9.15 กีฬาที่ชาวเขาชอบมากที่สุด
- 9.16 สถานที่น่าเที่ยวในเกาหลี
- 9.17 งานอดิเรกยามว่าง
- 9.18 เหตุการณ์เมื่อวันหิมะตก
- 9.19 ถ้าชาวเขามีโอกาสไปเที่ยวรอบโลก
- 9.20 ถ้าชาวเขาชอบจึงกลับไปเมืองไทยได้
- 9.21 หน้าที่ของเขาวรรณ
- 9.22 ชีวิตของมด
- 9.23 ธงชาติเกาหลี
- 9.24 ถ้าชาวเขาเป็นเศรษฐี
- 9.25 มรดกที่เราควรยกย่อง
- 9.26 บ้านเกิดของชาวเขา
- 9.27 หนังสือที่น่าสนใจ

- 9.28 วันปีใหม่
- 9.29 คนตรีที่ซาฟเจาซอ
- 9.30 การแต่งงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

1. จัดทำหนังสือพิมพ์ของชั้นและให้นักศึกษาเขียนเรื่องต่าง ๆ มาลงในหนังสือพิมพ์ตามความถนัดและความสนใจ
2. จัดทำกรประกวดเรียงความและนำเรื่องที่ดีไปลงในหนังสือพิมพ์ประจำชั้น
3. ให้คัดเรื่องดี ๆ จากหนังสือพิมพ์มาทำกฤตภาค เพื่อให้เห็นตัวอย่างของการใช้ภาษาที่ดี
4. ให้นักศึกษาย่อเรื่องดี ๆ จากหนังสือต่าง ๆ มาเก็บไว้คนละ 1 เรื่อง จะช่วยให้มีทักษะในการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้น
5. ฝึกฝนตนเองให้มีทักษะในการเขียน โดยบันทึกหมายเหตุประจำวันเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเขียนเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ
6. ฝึกพูดให้สัมพันธ์กับการเขียนตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วเรียบเรียงเป็นเรียงความที่ดี
 - 6.1 ชีวิตในชนบท
 - 6.2 บ้านของเรา
 - 6.3 การแก้ปัญหาทางคดี
 - 6.4 ฤดูใบไม้ร่วงในประเทศเกาหลี
 - 6.5 ดอกไม้ที่ซาฟเจาซอ
 - 6.6 ถ้าซาฟเจาโคมีโอกาไปเที่ยงเมืองไทย
 - 6.7 อาหารพื้นเมืองของเกาหลี
 - 6.8 การแต่งงานระหว่างชาติ

6.9 การปั้นภูเขา

6.10 หิมะ

7. ส่งเสริมให้นักศึกษาอ่านหนังสือที่น่าสนใจประมาณ 5-10 เล่ม โดยจัดหนังสือไว้เรียบร้อย

8. ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกในหองปฏิบัติการทางภาษาให้สัมพันธ์กับการเขียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย